

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR PASĖLIŲ PLOTUS
ADMINISTRAVIMO BEI KONTROLĖS 2009 M. TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2009 m. kovo 20 d. Nr. 3D-188

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [72-3009](#); 2008, Nr. [81-3174](#)) 7 straipsnio 2 dalies 1 punktu bei Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. [55-1049](#); 2008, Nr. [113-4290](#)) 7 straipsnio 28 punktu ir vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 10 d. nutarimo Nr. 1100 „Dėl Kompensacijų žemės savininkams ir valdytojams, kurių žemės valdose steigiamą naują saugoma teritoriją, keičiamas esamos saugomos teritorijos statusas arba nustatyti veiklos apribojimai realiai sumažina gaunamą naudą arba uždraudžia anksčiau vykdytą veiklą, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [123-4640](#)) 3.2 punkto nuostatas:

1. T v i r t i n u Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės 2009 m. taisykles (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šio įsakymo 1 punktu patvirtintų taisyklių 1 priede nurodytos Paraiškos gauti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus ir paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“, „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos“, „Natura 2000 išmokos“ ir kompensacines išmokas už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas 2009 m. duomenys naudojami paramai už energetinius augalus bei paramai už braškes ir aviètes, skirtas perdirbti, gauti.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

SUDERINTA

Lietuvos savivaldybių asociacijos

2009 m. kovo 4 d. raštu Nr. (4)-SD-205

TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR PASĖLIŲ PLOTUS ADMINISTRAVIMO BEI KONTROLĖS 2009 M. TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės 2009 m. taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 73/2009, nustatančiu bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiu tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančiu Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL 2009 L 30 p. 16), 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 796/2004, nustatančiu išsamias kompleksinio paramos susiejimo, moduliavimo ir integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, numatytų Tarybos reglamente (EB) Nr. 1782/2003, nustatančiame bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrąją žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiame tam tikras paramos schemas ūkininkams, įgyvendinimo taisykles (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 44 tomas, p. 243), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1266/2008 (OL 2008 L 338, p. 34), 2005 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (OL 2005 L 209, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 73/2009 (OL 2009 L 30, p. 16), 2006 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 883/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 taikymo taisykles dėl mokėjimo agentūrų apskaitos tvarkymo, išlaidų ir įplaukų deklaravimo ir išlaidų kompensavimo iš EŽŪGF ir EŽŪFKP sąlygų (OL 2006 L 171, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gegužės 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 447/2008 (OL 2008 L 134, p. 13), 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 74/2009 (OL 2009 L 30, p. 100), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1974/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. spalio 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1236/2007 (OL 2007 L 280, p. 3), Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 399 „Dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos įgyvendinimo“ (Žin., 2002, Nr. [98-4375](#)), kitais nacionaliniais ir Europos Sąjungos teisės aktais, nustatančiais tiesioginės paramos žemės ūkio veiklos subjektams teikimo tvarką.

2. Šių taisyklių tikslas – nustatyti paramos skyrimo tvarką ir reikalavimus subjektams, norintiems gauti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus, bei žemės savininkams ir valdytojams, pretenduojantiems į kompensacines išmokas už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas, kurių žemės valdose steigama nauja saugoma teritorija, keičiamas esamos saugomos teritorijos statusas arba nustatyti veiklos apribojimai realiai sumažina gaunamą naudą arba uždraudžia anksčiau vykdytą veiklą.

3. Parama, teikiama subjektams pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones, parama už energetinius augalus bei parama už braškes ir avietais, skirtas perdirbti, bei parama už kanapių auginimą administruojama atskirais ministro įsakymais nustatyta tvarka.

4. Pagrindinės šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Atsietoji papildoma nacionalinė tiesioginė išmoka (toliau – atsietoji išmoka) – išmoka, mokama pareiškėjui iš Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų už paramos teikimo reikalavimus atitikusį gamybos mastą (pasėlių plotą, gyvulių skaičių) ar rinkai patiektą pieną nustatytu atskaitos laikotarpiu.

Daugiametė ganykla arba pieva – užsėtas daugiametėmis žolėmis arba natūralus nenaudojamas sėjomainoje penkerius ar daugiau metų žemės plotas gyvuliams ganyti, žolei ar šienai gauti.

Deklaruotas laukas – paramos paraiškoje nurodytas žemės ūkio naudmenų, pasėlių ar kitas laukas.

Deklaruotas pasėlis – paramos paraiškoje deklaruotame lauke nurodytas augalų pasėlis.

Deklaruotas plotas – paramos paraiškoje nurodytų žemės ūkio naudmenų, pasėlių ar kitų laukų, už kuriuos žemės ūkio veiklos subjektas prašo išmokų, plotų suma.

Ilgalaikė sankcija – paramos dydžio sumažinimas, papildantis einamaisiais kalendoriniais metais pareiškėjui taikomą sankciją ir galiojantis trejus kalendorinius metus nuo kalendorinių metų, kuriais buvo nustatytas pažeidimas. Ilgalaikė sankcija apskaičiuojama pagal paramos paraiškoje deklaruoto ploto ir faktiškai nustatyto remiamo ploto skirtumą ir trejus metus išskaičiuojama iš pareiškėjui mokamų išmokų.

Kompensacinė išmoka už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas – finansinė parama negautoms pajamoms kompensuoti, atlyginti nuostoliams, patirtiems dėl valstybės ar savivaldybių nustatytų žemės ūkio veiklos saugomose teritorijose apribojimų.

Kontrolinis žemės sklypas – vientisas žemės plotas, ribojamas natūralių gamtinių ir dirbtinių objektų (upių vagų, miško masių, kelių, pastatų ir pan.), turintis jam būdingas gamtines savybes, vyraujančią dangos tipą, ūkinio naudojimo ypatumus ir kuriam suteiktas unikalus atpažinties kodas kontrolinių žemės sklypų duomenų bazėje. Šio sklypo plotas naudojamas pareiškėjų deklaruotų laukų plotams kontroliuoti (kontroliniame žemės sklype deklaruotų laukų plotų suma lyginama su kontrolinio žemės sklypo plotu ir/ar tinkamu paramai plotu).

Neteisingas deklaravimas – didesnio žemės ūkio naudmenų ar pasėlių ploto, negu pareiškėjas valdo, ir (arba) didesnio ploto, negu jame užsiima žemės ūkio veikla, deklaravimas.

Nuotolinė patikra – žemės ūkio naudmenų ar pasėlių patikra, atliekama pagal palydovinę nuotrauką.

Pagrindinė tiesioginė išmoka (toliau – pagrindinė išmoka) – išmoka, mokama pareiškėjui iš Europos Sąjungos biudžeto lėšų pagal Vienkartinės išmokos už plotus schemą (VIPS) už paramos teikimo reikalavimus atitinkančius einamaisiais metais deklaruotus žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus.

Paramos laikotarpis – laikotarpis nuo paramos paraiškos pateikimo datos iki kitų metų paramos paraiškų pateikimo termino pradžios.

Paramos paraiška (toliau – paraiška) – užpildytas šių taisyklių 1 priede nustatytos formos dokumentas gauti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus ir paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“, „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos“, „Natura 2000 išmokos“ ir kompensacines išmokas už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas 2009 m.

Pareiškėjas – žemės ūkio veiklos subjektas, šių taisyklių nustatyta tvarka teikiantis paraišką gauti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus ir paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“, „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos“, „Natura 2000 išmokos“ ir kompensacines išmokas už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas 2009 m.

Sankcija – paramos dydžio sumažinimas arba paramos nemokėjimas dėl neatitikties paramos skyrimo reikalavimams.

Saugoma teritorija – sausumos ir (ar) vandens plotas nustatytomis aiškiomis ribomis, turintis pripažintą mokslinę, ekologinę, kultūrinę ir kitokią vertę ir kuriam teisės aktais nustatyta speciali apsaugos ir naudojimo tvarka.

Susietoji papildoma nacionalinė tiesioginė išmoka (toliau – susietoji išmoka) – išmoka, mokama pareiškėjui iš Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų už paramos teikimo reikalavimus atitinkantį gamybos mastą (pasėlių plotą, gyvulių skaičių) einamaisiais metais.

Tiesioginė išmoka (toliau – išmoka) – pagal paraiškos duomenis ir patikrų rezultatus apskaičiuojama paramos suma, kurią sudaro pagrindinė tiesioginė išmoka, susietoji papildoma nacionalinė tiesioginė išmoka ir atsietoji papildoma nacionalinė tiesioginė išmoka.

Tyčinis neteisingas deklaravimas – atvejai, kai:

a) vietoj pasėlių, už kuriuos mokama tik pagrindinė tiesioginė išmoka (arba išmokos visai nemokamos), ploto pareiškėjas deklaravo pasėlių, už kuriuos jis turi realią galimybę gauti susietąją papildomą nacionalinę tiesioginę išmoką, plotą;

b) vietoj pasėlių, už kuriuos mokama mažesnė susietoji papildoma nacionalinė tiesioginė išmoka, ploto pareiškėjas deklaravo pasėlių, už kuriuos jis turi realią galimybę gauti didesnę susietąją papildomą nacionalinę tiesioginę išmoką, plotą;

c) pareiškėjas deklaravo plotą, kuriame neužsiima žemės ūkio veikla;

d) pareiškėjas prašo išmokų už akivaizdžiai apleistas, nedarbamas ir neprižiūrimas (apaugusias medžiais, krūmais) žemės ūkio naudmenas.

Visais atvejais tyčiniu neteisingu deklaravimu laikoma, kai bendras neteisingai deklaruotų laukų plotas sudaro daugiau kaip 10 proc. paramos paraiškoje deklaruoto ploto.

Vienodai remiami pasėliai ir žemės ūkio naudmenos – vieno ar daugiau augalų pasėlis ir žemės ūkio naudmenos, už kurių hektarą mokama vienodo dydžio tiesioginė išmoka.

Žemėlapio fragmentas – iš kontrolinių žemės sklypų duomenų bazės pasirinkta nustatytos formos žemėlapio dalis, kurioje pareiškėjas pažymi deklaruojamų laukų ribas.

Žemės ūkio valdos perdavimas – žemės ūkio valdos (toliau – valda) pardavimas, išnuomojimas ar bet kokia kita perdavimo naudoti vieno žemės ūkio veiklos subjekto ar jų grupės kitam žemės ūkio veiklos subjektui ar jų grupei forma.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras – valstybės registras, kuriame įregistruojamos žemės ūkio valdos ir tvarkomi jų registravimo duomenys.

Žemės ūkio naudmenų, pasėlių ar kitas laukas (toliau – laukas) – vieno žemės ūkio veiklos subjekto dirbamas vientisas žemės ūkio naudmenų, pasėlių ar kitas plotas.

5. Tiesioginės išmokos mokamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nustatyta tvarka.

II. REIKALAVIMAI TIESIOGINĖMS IŠMOKOMS GAUTI

6. Pareiškėjo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre ir joje turi būti ne mažiau negu 1 ha žemės ūkio naudmenų.

7. Pareiškėjui būtina paraiškoje deklaruoti visus žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus valdoje, taip pat ir tas žemės ūkio naudmenas bei kitus laukus (žemės ūkio paskirties žemėje), už kuriuos išmokos nėra mokamos arba už kurias pareiškėjas nepageidauja gauti išmokų.

8. Išmokas galima gauti tik už tas žemės ūkio naudmenas, kurios 2003 m. birželio 30 d. buvo geros agrarinės būklės, nepaisant, ar minėtą dieną jos buvo naudojamos gamybai, ar ne. Patikros metu nustatčius, kad pareiškėjas prašo išmokų už akivaizdžiai apleistas, nedarbamas bei neprižiūrimas (apaugusias medžiais, krūmais) žemės ūkio naudmenas, laikoma, kad jos 2003 m. birželio 30 d. nebuvo geros agrarinės būklės, paramai netinkamos ir jų plotai iš paramai tinkamo žemės ūkio naudmenų ploto atimami (t. y. ateityje už tokius plotus paramos prašyti nebus leidžiama). Valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras (toliau – Centras), remdamasis Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūros) pateiktais patikros vietoje duomenimis, užtikrina kontrolinių žemės sklypų duomenų bazės

tikslinimą, išskirdamas žemės ūkio naudmenų, kurios 2003 m. birželio 30 d. nebuvo geros agrarinės būklės, plotus.

9. Žemės ūkio naudmenos, už kurias prašoma išmokų, turi atitikti Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės žemės ūkio naudmenoms reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 3D-327 (Žin., 2007, Nr. [78-3157](#)) (toliau – GAAB reikalavimai). Pareiškėjai, dalyvaujantys Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonėse, turi laikytis reikalavimų, numatytų tų priemonių įgyvendinimo taisyklėse, tvirtinamose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu. Pareiškėjams, užsiimantiems vynuoginių sraigių auginimu, jų tiekimu rinkai ir turintiems šį verslą liudijančius dokumentus, GAAB reikalavimų 1.2 ir 1.3 punktuose minimi šienavimo terminai gali būti atidėti iki rugsėjo 30 d. Agentūra, taikydama sankcijas už GAAB reikalavimų 1.6 ir 3 punktuose nurodytų reikalavimų nesilaikymą, turi vadovautis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos reguliavimo srityje esančių įstaigų duomenimis apie pareiškėjų valdose nustatytus pažeidimų atvejus.

10. Pareiškėjai privalo laikytis Valdymo reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 (Žin., 2008, Nr. [9-319](#)) (toliau – valdymo reikalavimai).

11. Mažiausias žemės ūkio naudmenų plotas, kurį gali sudaryti ne mažesni nei 0,1 ha laukai ir už kurį gali būti mokama pagrindinė išmoka, yra 1 ha. Plotai, už kuriuos mokamos susietosios išmokos, gali būti mažesni nei 1 ha.

12. Jei laukai skirti sėklininkystei ir moksliniams tyrimams, leidžiama prašyti pagrindinės ir susietosios išmokos už mažesnius nei 0,1 ha dydžio laukus, bet ne mažesnius nei 0,01 ha. Parama už šiuos laukus bus skiriama tik tuomet, jei pareiškėjas pateiks papildomus dokumentus (selekcinės sėklos atestatą, išduotą mokslo įstaigų (Lietuvos žemdirbystės instituto, Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės instituto), įrodančius, kad šie laukai skirti sėklininkystei arba juose vykdoma mokslinė veikla, arba sutartis, sudarytas su juridiniais asmenimis, užsiimančiais sėklininkyste ir moksliniais tyrimais.

13. Kiekvienas laukas, kuriame auginami vienos rūšies augalai arba jų mišiniai, paraiškoje turi būti deklaruojamas atskirai (atskira eilute), išskyrus šių taisyklių 15–18 punktuose nustatytus atvejus.

14. Už laukus, už kuriuos pareiškėjas prašo paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones (pvz., priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“), išmokos mokamos, jei jie atitinka atskirais ministro įsakymais nustatytus reikalavimus.

15. Jei mažesnis (-i) nei 0,1 ha laukas (-ai), už kurio (-ių) pasėlius mokama tik pagrindinė išmoka, yra įsiterpęs (-ę) ar ribojasi su lauku, už kurio pasėlius taip pat mokama tik pagrindinė išmoka, – tokį lauką galima deklaruoti kaip bendrą (vieną) lauką ir pažymint jame auginamus augalus kaip „Kiti žemės ūkio augalai“ (pagal šių taisyklių 2 priedo VII skyriuje pateikto klasifikatoriaus I grupę) arba kaip „Sujungtas laukas, kuriame auginami VII grupės augalai“, jeigu jungiami augalai yra nurodyti taisyklių 2 priedo VII skyriuje pateikto klasifikatoriaus VII grupėje. Už tokius sujungtus laukus mokama tik pagrindinė išmoka.

16. Jei mažesnis (-i) nei 0,1 ha laukas (-ai), už kurio (-ių) pasėlius mokama pagrindinė ir susietoji išmoka, yra įsiterpęs (-ę) ar ribojasi su lauku, už kurio pasėlius mokama tik pagrindinė išmoka, – tokį lauką galima deklaruoti kaip bendrą (vieną) lauką ir pažymint jame auginamus augalus kaip „Kiti žemės ūkio augalai“ (pagal šių taisyklių 2 priedo VII skyriuje pateikto klasifikatoriaus I grupę). Už tokį sujungtą lauką mokama tik pagrindinė išmoka.

17. Jei mažesnis (-i) nei 0,1 ha laukas (-ai), už kurio (-ių) pasėlius mokama pagrindinė ir susietoji išmoka, yra įsiterpęs (-ę) ar ribojasi su lauku, už kurio pasėlius mokama tokio pat dydžio susietoji išmoka ir pagrindinė išmoka, tokį lauką galima deklaruoti kaip bendrą (vieną) lauką ir pažymint jame auginamus augalus kaip „Sujungtas laukas, kuriame auginami II grupės pasėliai“ (pagal šių taisyklių 2 priedo VII skyriuje pateikto klasifikatoriaus II grupę). Tokio sujungto lauko bendras plotas negali būti didesnis negu 1 ha ir už jį mokama

pagrindinė bei susietoji išmoka. Jeigu tokio sujungto lauko plotas yra didesnis negu 1 ha, už jį mokama tik pagrindinė išmoka.

18. Jei mažesnis (-i) nei 0,1 ha laukas (-ai), už kurio (-ių) pasėlius mokama pagrindinė ir susietoji išmoka, yra įsiterpęs (-ę) ar ribojasi su lauku, už kurio pasėlius mokama skirtingo dydžio susietoji išmoka ir pagrindinė išmoka (t. y. baltyminių augalų (žirnių, lauko pupų ir saldžiųjų lubinų) laukai, sujungti tarpusavyje ar su kitų pasėlių, išvardytų šių taisyklių 2 priedo VII skyriuje pateikto klasifikatoriaus II–VII grupės, laukais), – tokį lauką galima deklaruoti kaip bendrą (vieną) lauką ir pažymint jame auginamus augalus kaip „Kiti žemės ūkio augalai“ (pagal šių taisyklių 2 priedo VII skyriuje pateikto klasifikatoriaus dalį I grupę). Už tokį sujungtą lauką mokama tik pagrindinė išmoka.

19. Jei pareiškėjo deklaruotas laukas yra vientisame plote (lauke), kuriame auginami tos pačios rūšies augalai ar laikomas pūdymas, tai pareiškėjo deklaruotas laukas turi būti atskirtas aiškiomis ribomis. Ribos turi būti pažymėtos taip, kad einant bet kuria lauko kraštine galima būtų matyti lauko ribą ir per paramos laikotarpį ji negalėtų natūraliai išnykti arba būti pakeista.

Pareiškėjo deklaruoto lauko atskyrimu aiškiomis ribomis laikytini lauko kampiniuose ir tarpiniuose taškuose (atsižvelgiant į lauko reljefą ir konfigūracijas) įkasti (įkalti) ilgalaikiai, stambūs, aiškiai matomi vienas nuo kito mediniai, betoniniai ar metaliniai stulpeliai (kad būtų galima matyti lauko ribą), taip pat pareiškėjo deklaruoto lauko dalies atskyrimas kitu būdu (pvz., tvora, medžių arba krūmų eile ar pan.). Riba tarp nušienautos ir nenušienautos pievos arba ganyklos dalių ar elektrinio piemens užtvaras nėra laikoma aiškia riba. Patikros vietoje metu neradus aiškių deklaruoto lauko ribų, laukas laikytinas kaip nesantis ir pareiškėjui taikomos šių taisyklių 41.1.1–41.1.3 punktuose nustatytos sankcijos dėl neteisingo deklaravimo.

20. Pasėliai, nurodyti šių taisyklių 2 priedo VII skyriuje pateiktame klasifikatoriuje, turi būti auginami, taip pat tie žemės plotai įdirbami, pilnai užsėti ir prižiūrimi pagal šalies sąlygas atitinkančius agrotechninius reikalavimus. Augalai turi būti auginami bent jau iki jų žydėjimo pradžios. Baltymingų augalų derliaus negalima nuimti anksčiau nei pasiekama pieninė branda. Papildomi reikalavimai susietajai išmokai už atskirų pasėlių (baltymingų augalų (saldžiųjų lubinų, žirnių, lauko pupų), pluoštinių linų) plotus gauti nustatomi atskiru ministro įsakymu.

21. Jei patikros vietoje metu nustatoma, kad augalai, kurie jau buvo pradėję žydėti ar pasiekę atitinkamą brandą, yra nuimti ir dirva pradėta ruošti kitiems žemės ūkio augalams auginti, pareiškėjui suteikiama galimybė pateikti papildomus įrodymus, kad tikrinamame lauke buvo auginami paraiškoje deklaruoti žemės ūkio augalai. Papildomi įrodymai gali būti ražienų ar augalų liekanos lauke ar jo pakraščiuose, žemės ūkio technikos apsisukimo vietose bei kitur.

III. REIKALAVIMAI KOMPENSACINĖMS IŠMOKOMS UŽ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS GAUTI

22. Pareiškėjo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre ir jos dydis, už kurį mokamos kompensacinės išmokos už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas, saugomoje teritorijoje turi būti ne mažesnis nei 1 ha.

23. Žemės ūkio naudmenos, už kurias prašoma kompensacinių išmokų už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas, turi būti valstybės ar savivaldybių įsteigtoje saugomoje teritorijoje, kurioje apribota ar uždrausta tokia veikla:

- 23.1. pievas ar ganyklas paversti ariamąja žeme arba persėti jas kultūrinėmis žolėmis;
- 23.2. įrengti sausinimo ar drėkinimo sistemas;
- 23.3. naudoti trąšas, augalų apsaugos priemones ar kalkinti žemės ūkio naudmenas;
- 23.4. apribotas vieno hektaro žemės plote ganomų gyvulių skaičius, nustatyti ganymo ar šienavimo terminai.

24. Žemės ūkio naudmenos ir pasėliai turi būti deklaruoti tiesioginėms išmokoms gauti. Kompensacinė išmoka už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenos skiriama vadovaujantis 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1535/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje (OL 2007 L 337, p. 35).

25. Pareiškėjas turi laikytis GAAB ir valdymo reikalavimų. Jeigu saugomos teritorijos tvarkymo planuose yra numatyti kiti šienavimo ir ganymo terminai, nei nurodyti GAAB reikalavimų 1.2 ir 1.3 punktuose, pareiškėjai turi laikytis tuose planuose nustatytų terminų.

IV. INFORMACIJOS TEIKIMO IR APDOROJIMO TVARKA

26. Pareiškėjas:

26.1. deklaruojamus žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus įbraižo žemėlapių fragmentuose atskiru žemės ūkio ministro įsakymu nustatyta tvarka;

26.2. ranka įbraižytus žemėlapių fragmentus su pažymėtomis juose laukų ribomis nuo 2009 m. balandžio 14 d. iki birželio 15 d. pateikia seniūnijoje dirbančiam savivaldybės darbuotojui (toliau – seniūnijos darbuotojas) pagal pareiškėjo valdos centro adresą. Kartu pateikia laisvos formos dokumentą su pagrindiniais paraiškai užpildyti reikalingais duomenimis (pasėlių pavadinimai, laukų plotai) ir, esant galimybei, praeitais metais teiktos paraiškos tiesioginėms išmokoms už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus 2008 m. gauti kopiją;

26.3. seniūnijos darbuotojui atspausdinus šių taisyklių 1 priede nurodytos paraiškos formą, užpildytą pagal pareiškėjo pateiktus duomenis ir pagal šių taisyklių 2 priede nurodytą pildymo instrukciją, patikrina paraiškos duomenis ir patvirtina jų teisingumą savo parašu. Pareiškėjui parašu patvirtinus paraiškos duomenų teisingumą, paraiška laikoma pateikta;

26.4. gali pateikti tik vieną paraišką (išskyrus šių taisyklių 30 punkte numatytus atvejus);

26.5. informacijos dėl savo duomenų ir paaiškinimų gali teirautis Agentūroje telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, elektroniniu paštu (adresu info@nma.lt) arba raštu, taip pat informacijos gali kreiptis į savivaldybes (seniūnijas). Klausdamas raštu ar elektroniniu paštu, pareiškėjas turi nurodyti savo vardą, pavardę, asmens kodą (fizinis asmuo), įmonės pavadinimą ir kodą (juridinis asmuo), adresą, telefono numerį, valdos numerį.

26.6. po 2009 m. birželio 15 d. iš savivaldybės (seniūnijos) gavęs informaciją dėl žemėlapių fragmente(-uose) pateiktų duomenų neatitikimų (nepažymėtų ir/(ar) neaprašytų kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimų), iki 2010 m. sausio 5 d. teikia Centrai paštu žemėlapių fragmento (-ų) kopiją (-as) su pažymėtais ir aprašytais kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimais pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu tvirtinamas Žemės ūkio naudmenų, pasėlių ir kitų laukų ribų įbraižymo žemėlapiuose taisykles.

27. Seniūnijos darbuotojas:

27.1. esant galimybei pagal pareiškėjo duomenis elektroniniu būdu įbraižo pareiškėjo deklaruojamų žemės ūkio naudmenų ir pasėlių laukų ribas, suformuoja bei atspausdina žemėlapių fragmentus.

27.2. pagal pareiškėjo pateiktus duomenis ir pagal šių taisyklių 2 priede pateiktą pildymo instrukciją užpildo šių taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos elektroninę formą (įveda duomenis) ir prireikus patikslina, ar pareiškėjo pateikti duomenys teisingi;

27.3. atspausdina užpildytą paraiškos formą dviem egzemplioriais ir pateikia ją pareiškėjui patikrinti ir parašu patvirtinti duomenų teisingumą;

27.4. pareiškėjui parašu patvirtinus paraiškos duomenų teisingumą, išsaugo paraiškos duomenis duomenų bazėje;

27.5. priima paraiškas ir kitus dokumentus;

27.6. patikrina, ar pateikti ranka įbraižyti žemėlapių fragmentai bei ar visų ranka įbraižytų žemės ūkio naudmenų ar pasėlių laukų informacija yra paraiškoje;

27.7. teikia pareiškėjams paraiškų antruosius egzempliorius, o esant galimybei – ir žemėlapių fragmentų kopijas;

27.8. registruoja paraiškas 3 priede, o kitus dokumentus – 4 priede pateiktos formos registruose pagal šių taisyklių 5 priede pateiktą instrukciją;

27.9. suformuoja atskirą kiekvieno pareiškėjo dokumentų bylą.

28. Savivaldybė (seniūnija):

28.1. suteikia informaciją paramos teikimo klausimais;

28.2. gavusi Agentūros arba Centro prašymą dėl duomenų apie paraiškose nustatytus netikslumus pateikimo pareiškėjams, informuoja juos apie minėtus netikslumus;

28.3. norėdama gauti informaciją apie pareiškėjus, kreipiasi raštu į Agentūrą;

28.4. atsako už jai teikiamų asmens duomenų apie pareiškėjus apsaugą teisės aktų nustatyta tvarka;

28.5. seniūnija suformuotas bylas, vėliau gautus kitus dokumentus perduoda savivaldybei, kuri kartą per savaitę perduoda juos Centrai;

28.6. gavusi iš Agentūros informaciją apie paramos gavėjus perveda pareiškėjams paskaičiuotas kompensacines išmokas už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas, kurios mokamos iš savivaldybių biudžeto lėšų už saugomose teritorijose, kurias įsteigė savivaldybė, nustatytus veiklos apribojimus.

29. Pavėluotai pateiktos paraiškos priimamos iki 2009 m. liepos 10 d., už kiekvieną pavėluotą darbo dieną galutinę paramos sumą mažinant 1 proc., išskyrus vėlavimo atvejus, nepriklausančius nuo pareiškėjo valios (pvz.: pareiškėjo mirtis, ilgalaikis profesinis nepajėgumas, stichinė nelaimė, padariusi stiprų poveikį valdai). Tokiais atvejais pareiškėjas ar jo įpėdinis per 10 darbo dienų nuo tada, kai atsiranda tokia galimybė, kartu su paraiška pateikia prašymą priimti pavėluotą paraišką ir dokumentus, liudijančius vėlavimo priežastį.

30. Pasikeitus deklaruotiems duomenims po paraiškos pateikimo, pareiškėjas iki 2009 m. birželio 15 d. seniūnijos darbuotojui gali pateikti prašymą pakeisti paraiškos duomenis arba naujai užpildytą paraišką (ankstesnės to paties pareiškėjo pateiktos paraiškos laikomos negaliojančiomis). Agentūra administruoja tik vėliausiai pateiktą paraišką ir jos duomenų pagrindu apskaičiuoja pareiškėjui priklausančią paramos sumą. Nuo 2009 m. birželio 16 d. iki liepos 10 d. paraiškos duomenys keičiami pateikiant seniūnijos darbuotojui prašymą pakeisti paraiškos duomenis. Prašymai pakeisti paraiškos duomenis, pateikti nuo 2009 m. birželio 16 d. iki liepos 10 d., laikomi pavėluotai pateiktais ir už kiekvieną pavėluotą darbo dieną paramos suma už tą lauką, kurio duomenys keičiami, mažinama 1 proc.

31. Šių taisyklių 30 punkto nuostatos netaikomos, jei norima keisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis bei atsisakant paramos už atskirus laukus ar pagal visą paraišką.

32. Jei pareiškėjas nori atsisakyti paramos už visą paraišką arba jos dalį, jis tai gali padaryti laikotarpiu nuo paraiškos pateikimo iki paramos gavimo dienos. Sankcijos už visos paraiškos arba jos dalies atsisakymą pareiškėjui netaikomos, jei iki paramos atsisakymo jis nebuvo informuotas apie Agentūros planuojamą patikrą vietoje arba paraiškoje aptiktas klaidas.

33. Jei pareiškėjas nori pakeisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis, jis tai gali padaryti laikotarpiu nuo paraiškos pateikimo iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos.

34. Agentūra:

34.1. informuoja savivaldybes arba pareiškėjus apie paraiškose ar kituose dokumentuose nustatytas klaidas ar neatitikimus;

34.2. iki pasėlių vegetacijos laikotarpio pabaigos arba iš karto po jos iki tol, kol įmanoma neabejotinai nustatyti deklaruotų pasėlių ir laukų ribas, atlieka patikrą vietoje;

34.3. raštu informuoja pareiškėjus apie paraiškos ar kitų dokumentų atmetimą, nurodydamas tokio sprendimo priėmimo priežastis;

34.4. STIS pagalba atlieka pareiškėjo pateiktų duomenų patikrą;

34.5. priėmusi sprendimą einamaisiais metais vykdyti nuotolinę patikrą, informuoja Centrą apie ketinimą naudoti nuotolinės patikros duomenis paraiškų duomenų kontrolei atlikti bei raštu nurodo Centrai nuotolinės patikros zonas;

34.6. teikia Centrai patikros vietoje duomenis, reikalingus kontrolinių žemės sklypų duomenų bazei tikslinti ir išskirti žemės ūkio naudmenų, kurios 2003 m. birželio 30 d. nebuvo geros agrarinės būklės, plotus;

34.7. pagal Centro pateiktą sąrašą teikia Centrai žemėlapių fragmentų, kuriuose užfiksuoti kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimai, kopijas;

34.8. skelbia aktualiausius atsakymus į dažniausiai pareiškėjų užduodamus klausimus Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt skiltyje „Klausimai“;

34.9. teikia savivaldybėms bei pareiškėjams informaciją apie tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus;

34.10. teisės aktų nustatyta tvarka po 2009 m. liepos 10 d. teikia asmens duomenis apie pareiškėją savivaldybėms, kai nustatomi:

34.10.1. neteisingai deklaruotų laukų kontroliniuose žemės sklypuose atvejai;

34.10.2. paraiškos duomenų neatitikimai (nesutampant bendriesiems duomenims ir pan.);

34.10.3. neteisingų pareiškėjo banko sąskaitos duomenų pateikimo atvejai;

34.10.4. kitų deklaravimo klaidų atvejai;

34.11. nustačiusi deklaruoto ploto ar kitų paraiškos duomenų neatitikimus, raštu arba elektroniniu paštu (jei pareiškėjas pateikė sutikimą būti informuotas šiuo būdu) informuoja pareiškėją apie nustatytus neatitikimus arba perduoda minėtą informaciją savivaldybei, kuriai pareiškėjas yra pateikęs paraišką, taip pat skelbia minėtą informaciją informaciniame portale;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

34.12. atlikusi skaičiavimus, per vieną mėnesį pateikia atitinkamai savivaldybei jų rezultatus, nurodydama kompensacijų gavėjus ir kompensacinių išmokų už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas, kurios turi būti jiems išmokėtos, dydžius;

34.13. perveda pareiškėjams paskaičiuotas kompensacines išmokas už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas, kurios mokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų už saugomose teritorijose, kurias įsteigė valstybės institucijos, nustatytus veiklos apribojimus;

34.14. gavusi visus reikiamus duomenis, apskaičiuoja galutinę išmokos sumą;

34.15. ne vėliau kaip prieš savaitę iki mokėjimo termino pabaigos užsako paramos lėšas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-446](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 73-3788 (2012-06-28)

34.16. baigusi administruoti paraišką, raštu arba elektroniniu paštu (jei pareiškėjas pateikė sutikimą būti informuotas šiuo būdu) informuoja pareiškėją apie jam apskaičiuotas išmokas bei pritaikytas sankcijas. Informaciniame pranešime pareiškėjams administravimo eigoje nustatyti neatitikimai nedetalizuojami, pateikiami tik suminiai rezultatai. Informaciniame pranešime turi būti nurodyta, kad informacija apie gautą paramą (pareiškėjo pavadinimas, adresas, iš Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai gautos paramos suma) bus paskelbta viešai (nurodant laiką, kada informacija bus paskelbta) visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduota audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

34.17. [neteko galios];

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-446](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 73-3788 (2012-06-28)

34.18. pagal poreikį teikia duomenis savivaldybėms, Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka teikia ataskaitas Europos Komisijai bei ataskaitas jų pareikalavusioms institucijoms;

34.19. prašymų ir skundų nagrinėjimo bei paraiškos administravimo sistemos tobulinimo tikslais suteikia galimybę Žemės ūkio ministerijai prisijungti ir naudotis informacinio portalo duomenimis.

34¹. Paramos lėšos užsakomos ir išmokamos Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos žuvininkystės fondo priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 3D-403 (*Žin.*, 2006, Nr. [111-4234](#); 2008, Nr. [67-2549](#)), nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-446](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 73-3788 (2012-06-28)

35. Pareiškėjus patikrai vietoje atrenka Agentūra atsitiktinės atrankos bei rizikos analizės būdu. Esant reikalui, gali būti skiriamos užsakomosios patikros.

36. Centras:

36.1. priima iš savivaldybių bylas bei kitus dokumentus;

36.2. patikrina paraiškas bei kitus dokumentus;

36.3. esant būtinybei suveda paraiškos duomenis;

36.4. suformuoja ir perduoda dokumentų ir bylų siuntas Agentūros centriniam padaliniui, o bylas, kurios buvo atrinktos patikrai vietoje, – Agentūros Kontrolės departamento teritoriniams skyriams;

36.5. teisės aktų nustatyta tvarka iki 2009 m. liepos 10 d. teikia asmens duomenis apie pareiškėją savivaldybėms, kai nustatomi:

36.5.1. neteisingai deklaruotų laukų kontroliniuose žemės sklypuose atvejai;

36.5.2. paraiškos duomenų neatitikimai (nesutampant bendriesiems duomenims ir pan.);

36.5.3. neteisingų pareiškėjo banko sąskaitos duomenų pateikimo atvejai;

36.5.4. kitų deklaravimo klaidų atvejai;

36.6. gavęs iš Agentūros patikros vietoje duomenis, reikalingus kontrolinių žemės sklypų duomenų bazei tikslinti išskiria žemės ūkio naudmenų, kurios 2003 m. birželio 30 d. nebuvo geros agrarinės būklės, plotus;

36.7. pagal poreikį teikia kitus turimus duomenis savivaldybėms;

36.8. Agentūrai informavus, kad einamaisiais metais ji naudos nuotolinę patikrą paraiškų duomenų kontrolei atlikti, vykdo nuotolinę patikrą ir pateikia Agentūrai galutinius jos rezultatus pagal Agentūros nurodytą formą;

36.9. pagal Agentūros pateiktus patikros vietoje metu nustatytų (išmatuotų) kontrolinių žemės sklypų plotų pasikeitimų bei žemės ūkio naudmenų, kurios 2003 m. birželio 30 d. nebuvo geros agrarinės būklės, plotų duomenis, taip pat pagal žemėlapių fragmentuose aprašytus kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimų duomenis ir pareiškėjų Centrai pateiktus kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimų duomenis tikslina kontrolinių žemės sklypų duomenų bazės duomenis iki 2010 m. vasario 1 d.;

36.10. užtikrina pareiškėjų valdos registracijos duomenų atnaujinimą.

37. Šių taisyklių 34, 35 punktuose numatyti veiksmai atliekami pagal Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo procedūrų aprašus, taisyklių 27, 28 ir 36 punktuose numatyti veiksmai atliekami pagal Centro direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo procedūrų aprašus.

V. TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ APSKAIČIAVIMAS IR SANKCIJŲ TAIKYMAS

38. Atskirai apskaičiuojamos pareiškėjams skiriamos pagrindinė ir susietoji išmokos, taip pat dėl šių išmokų taikomos sankcijos. Atsietoji išmoka apskaičiuojama atskirai ir jai sankcijos netaikomos.

39. Jei patikros metu nustatoma, kad du ar daugiau subjektų deklaravo tą patį žemės ūkio naudmenų ar pasėlių plotą, parama mokama pareiškėjui, užsiimančiam žemės ūkio veikla ir turinčiam žemės valdymo teisę (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinančius dokumentus. Žemės ūkio veikla įrodoma pagal turimus gyvulių ženklinimo, žemės ūkio produkcijos realizavimo, seniūnijos išduotą pažymą bei kitus dokumentus, patvirtinančius minėtos veiklos faktą. Jei žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotų nedeklaravęs, tačiau jų valdymo teisę turintis asmuo praneša apie pareiškėją, kuris neteisėtai deklaravo jo valdomus plotus, parama už šiuos plotus pareiškėjui bus mokama tik tuo atveju, jeigu jis pateiks šių plotų dirbimą bei žemės valdymo teisę įrodančius dokumentus. Pareiškėjui, įrodžiusiam žemės ūkio veiklos faktą bei žemės valdymo teisę, išmokos mokamos, jei jis tą teisę įrodė iki išmokų mokėjimo pabaigos. Skaičiuojant paramą už plotus, kuriuose pareiškėjas neužsiėmė žemės ūkio veikla, taikomos nuostatos dėl tyčinio neteisingo deklaravimo.

40. Einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. mokėtinos išmokos sumos.

41. Taikomos tokios sankcijos dėl pagrindinės išmokos:

41.1. dėl neteisingo deklaravimo:

41.1.1. kai deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau nei 3 proc. arba 2 ha, bet ne daugiau nei 20 proc., apskaičiuota pagal faktinį plotą pagrindinė išmoka sumažinama dviguba nustatyto skirtumo dalimi;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

41.1.2. kai deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau nei 20 proc., pagrindinė išmoka už žemės ūkio naudmenų plotą einamaisiais metais nemokama;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

41.1.3. kai deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau nei 50 proc., pagrindinė išmoka už žemės ūkio naudmenų plotą einamaisiais metais nemokama ir pareiškėjui taikoma ilgalaikė sankcija;

41.1.4. kai nustatytas didesnis nei 0,5 proc. arba 1 ha, bet ne daugiau nei 20 proc. ploto tyčinis neteisingas deklaravimo atvejis, pagrindinė išmoka už žemės ūkio naudmenų plotą einamaisiais metais nemokama;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

41.1.5. kai nustatytas didesnis nei 20 proc. ploto tyčinis neteisingas deklaravimas, pagrindinė išmoka už žemės ūkio naudmenų plotą einamaisiais metais nemokama, be to, pareiškėjui taikoma ilgalaikė sankcija;

41.1.6. pareiškėjui neleidus atlikti patikros vietoje visuose arba dalyje deklaruotų laukų, pagrindinė išmoka už žemės ūkio naudmenų plotą einamaisiais metais nemokama ir pareiškėjui taikoma ilgalaikė sankcija.

41.2. dėl GAAB reikalavimų ir valdymo reikalavimų pažeidimo sankcijos taikomos atskiros Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymo nustatyta tvarka.

41.3. dėl atskirų žemės ūkio naudmenų ir pasėlių laukų (išskyrus esančių namų valdos žemėje) plotų nedeklaravimo:

41.3.1. nustačius, kad skirtumo tarp viso deklaruoto ploto ir viso deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu deklaruotu plotu viršija 3 proc., bet neviršija 30 proc., pagrindinė išmoka už žemės ūkio naudmenų plotą sumažinama 1 proc.;

41.3.2. nustačius, kad skirtumo tarp viso deklaruoto ploto ir viso deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu deklaruotu plotu viršija 30 proc., pagrindinė išmoka už žemės ūkio naudmenų plotą sumažinama 2 proc.;

41.3.3. nustačius, kad skirtumo tarp viso deklaruoto ploto ir viso deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu deklaruotu plotu viršija 50 proc., pagrindinė išmoka už žemės ūkio naudmenų plotą sumažinama 3 proc.

42. Dėl susietosios išmokos taikomos sankcijos, nustatytos 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 796/2004. Sankcijų dydis priklauso nuo nustatytų neatitikimų dydžio (pvz., nuo neteisingai deklaruoto ploto, kai deklaruotas plotas viršija faktinį). Taikomos tokios sankcijos dėl susietosios išmokos dalies neteisingai deklaruojant:

42.1. kai susietosiomis išmokomis remiamos pasėlių grupės deklaruotas plotas didesnis nei 3 proc. arba 2 ha, tačiau ne didesnis nei 20 proc., apskaičiuota pagal faktinį susietosiomis išmokomis remiamos grupės plotą susietoji išmoka sumažinama dvigubo nustatyto skirtumo dalimi;

42.2. kai susietosiomis išmokomis remiamos pasėlių grupės deklaruotas plotas viršija faktinį 20 proc. ir daugiau, susietoji išmoka už susietomis išmokomis remiamą grupę einamaisiais metais nemokama;

42.3. kai deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau nei 30 proc., susietoji išmoka už visas susietomis išmokomis remiamas pasėlių grupes einamaisiais metais nemokama;

42.4. kai deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau nei 50 proc., susietoji išmoka už visas susietomis išmokomis remiamas pasėlių grupes nemokama, be to, pareiškėjui taikoma ilgalaikė sankcija;

42.5. kai nustatytas didesnis nei 0,5 proc. arba 1 ha, bet ne daugiau nei 20 proc. ploto tyčinis neteisingas deklaravimo atvejis, susietoji išmoka už visas remiamas pasėlių grupes einamaisiais metais nemokama;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

42.6. kai nustatytas susietosiomis išmokomis remiamos pasėlių grupės ploto didesnis nei 20 proc. tyčinis neteisingas deklaravimas, susietoji išmoka dalis už visas susietomis išmokomis remiamas pasėlių grupes einamaisiais metais nemokama, be to, pareiškėjui taikoma ilgalaikė sankcija;

42.7. pareiškėjui neleidus atlikti patikros vietoje visuose arba dalyje deklaruotų laukų, susietoji išmoka už visas susietomis išmokomis remiamas grupes einamaisiais metais nemokama ir pareiškėjui taikoma ilgalaikė sankcija.

43. Šių taisyklių 41.1 ir 42 punktuose nustatytos sankcijos netaikomos, jeigu pareiškėjas gali įrodyti, kad klaidingi duomenys pateikti ne dėl jo kaltės. Minėtuose punktuose nustatytos sankcijos netaikomos toms paramos paraiškos dalims, apie kuriose esančias klaidas pareiškėjas raštu praneša Agentūrai, jeigu pastaroji pareiškėjo nebuvo informavusi apie ketinimą atlikti patikrą vietoje ir dar nebuvo pranešusi pareiškėjui apie paraiškoje aptiktas klaidas. Gavus iš pareiškėjo minėtą informaciją, paraiškos duomenys tikslinami atsižvelgiant į esamą padėtį.

44. Patikros vietoje metu radus kitus nei pareiškėjas deklaravo paraiškoje žemės ūkio naudmenas ar pasėlius, kurie priklauso vienodai remiamiems pasėliams ir žemės ūkio naudmenoms, sankcijos netaikomos nei pagrindinei išmokai, nei susietajai išmokai.

45. Pareiškėjui deklaravus pasėlius, už kuriuos mokama tik pagrindinė išmoka, tačiau patikros vietoje metu radus kitų pasėlių, už kuriuos mokama pagrindinė ir susietoji išmoka, pareiškėjui nebus taikomos sankcijos ir už deklaruotus pasėlius bus mokama pagrindinė išmoka.

46. Pareiškėjui deklaravus pasėlius, už kuriuos mokama pagrindinė ir susietoji išmoka bei pareiškėjas turi realią galimybę gauti už juos susietąją išmoką (t. y. nėra reikalavimo pateikti papildomus dokumentus susietajai išmokai gauti), tačiau patikros vietoje metu radus kitų pasėlių, už kuriuos mokama tik pagrindinė išmoka (arba išmokos visiškai nėra mokamos), už neteisingai deklaruotą plotą pareiškėjui taikomos sankcijos dėl neteisingo deklaravimo ar dėl tyčinio neteisingo deklaravimo dėl susietosios išmokos, taip pat dėl pagrindinės išmokos.

47. Pareiškėjui deklaravus pasėlius, už kuriuos mokama didesnė susietoji išmoka, ir pareiškėjas turi realią galimybę gauti už juos didesnę susietąją išmoką (t. y. nėra reikalavimo pateikti papildomus dokumentus didesnei susietajai išmokai gauti), tačiau patikros vietoje metu radus kitų pasėlių, už kuriuos mokama mažesnė susietoji išmoka, už neteisingai deklaruotą plotą pareiškėjui taikomos sankcijos dėl neteisingo deklaravimo ar dėl tyčinio neteisingo deklaravimo dėl susietosios išmokos, taip pat dėl pagrindinės išmokos.

48. Administracinės patikros metu nustačius, kad pareiškėjas neįvykdė reikalavimų, nustatytų norint gauti susietąją išmoką už tam tikrus pasėlius (t. y. nepateikė papildomų dokumentų susietajai išmokai gauti), pareiškėjui už neteisingai deklaruotą plotą taikomos sankcijos tik dėl susietosios išmokos.

49. Teisė į išmoką neprarandama, jei nustatyti reikalavimai neįvykdomi dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo pareiškėjo valios. Tokiais atvejais pareiškėjas per 10 darbo dienų nuo tada, kai atsiranda tokia galimybė, praneša raštu Agentūrai apie minėtas aplinkybes, kartu pateikdamas tai įrodančius dokumentus.

VI. KOMPENSACINIŲ IŠMOKŲ UŽ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS APSKAIČIAVIMAS IR SANKCIJŲ TAIKYMAS

50. Kompensacinės išmokos už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas, kur saugomas teritorijas įsteigė valstybė ar savivaldybė, pareiškėjui mokamos kasmet atsižvelgiant į Valstybės biudžeto galimybes.

51. Kompensacinės išmokos už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenų hektarą atitinka išmokos, mokamos Lietuvos Respublikoje pagal reglamento (EB) Nr. 1698/2005 38 straipsnį už 1 ha žemės ūkio naudmenų, patenkančių į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, dydį ir yra skiriamos vadovaujantis reglamentu (EB) Nr. 1535/2007. Konkretus šios išmokos dydis nustatytas Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos“ aprašyme.

52. Sankcijos taikomos:

52.1. pavėlavus pateikti paraiškas ar kitus dokumentus:

52.1.1. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną apskaičiuota paramos suma mažinama 1 proc.;

52.1.2. pavėluotai pateikus prašymą dėl paraiškos duomenų keitimo, už kiekvieną pavėluotą darbo dieną paramos suma už tą lauką, kurio duomenys keičiami, mažinama 1 proc.;

52.1.3. paraiška, pateikta praėjus 25 kalendorinėms dienoms po paskutinės paraiškų pateikimo dienos, nepriimama;

52.2. neteisingai deklaravus žemės ūkio naudmenas taikomi šių taisyklių 41.1.1–41.1.3 punktuose nurodyti sankcijų dydžiai;

52.3. nustačius tyčinį neteisingo deklaravimo atvejį, pareiškėjui kompensacinės išmokos už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas einamaisiais metais nemokamos;

52.4. nustačius, kad pareiškėjas nesilaiko nustatytų draudimų ar apribojimų, parama einamaisiais metais jam neteikiama;

52.5. dėl GAAB reikalavimų ir Valdymo reikalavimų pažeidimo sankcijos taikomos atskiros Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymo nustatyta tvarka;

52.6. einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. mokėtinos išmokos sumos.

VII. ŽEMĖS ŪKIO VALDOS PERDAVIMAS

53. Gali būti perduodamos tik Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotos valdos.

54. Jei valda perduodama po to, kai valdos perdavėjas jau yra pateikęs paraišką, bet dar neįvykdęs visų reikalavimų, nustatytų tiesioginėms išmokoms gauti (t. y. išmokos jam dar negali būti mokamos), valdos perdavėjui parama neskiriama. Tokiu atveju parama skiriama valdos perėmėjui, jei:

54.1. valdos perėmėjas nuo 2009 m. birželio 16 d. iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos informuoja Agentūrą apie valdos perėmimą, pateikdamas pranešimą apie valdos perėmimą, prašymą skirti paramą bei valdos perėmimo faktą patvirtinančius dokumentus (žemės, kito nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kitos sutarties kopiją, paveldėjimo teisės liudijimo kopiją ar pan.) savivaldybei (seniūnijai) pagal valdos registravimo vietą;

54.2. valdos perėmėjas prisiima atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir vykdyti reikalavimus, kurie kyla iš perdavėjo paraiškos tiesioginėms išmokoms už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus 2009 m. gauti.

55. Jei valda perduodama po to, kai valdos perdavėjas jau yra pateikęs paraišką ir yra įvykdęs visus reikalavimus, nustatytus tiesioginėms išmokoms gauti, jis turi informuoti Agentūrą apie valdos perdavimą (išskyrus valdos perdavėjo mirties atvejus, kuomet prisiimti atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir informuoti Agentūrą apie valdos perėmimą pagal šių taisyklių 54.1 ir 54.2 punktuose nustatytus reikalavimus turi valdos perėmėjas).

56. Valdos perdavėjas pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 (Žin., 2002, Nr. [84-3645](#); 2006, Nr. [42-1524](#)), reikalavimus per 30 kalendorinių dienų nuo valdos perdavimo dienos privalo atnaujinti pasikeitusius valdos registravimo duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

VIII. ATSAKOMYBĖ

57. Už paraiškoje, žemėlapių fragmentuose bei kituose dokumentuose pateiktus duomenis atsako juos pateikę pareiškėjai.

58. Už pareiškėjų informavimą paramos teikimo klausimais, paraiškų bei kitų dokumentų priėmimą, patikrinimą, registravimą, duomenų įvedimą į informacinę sistemą bei perdavimą Centrai jo nustatyta tvarka ir terminais atsakingos savivaldybės (seniūnijos).

59. Už paraiškų bei kitų dokumentų registravimą, patikrinimą, duomenų suvedimą, paraiškos duomenų išsaugojimą duomenų bazėje bei duomenų perdavimą Agentūrai atsako Centras.

60. Už administracinę patikrą, patikrą vietoje, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsako Agentūra.

61. Už nuotolinę patikrą bei jos rezultatų pateikimą Agentūrai, už administracinei patikrai atlikti reikiamų duomenų pateikimą Agentūrai atsako Centras.

62. Pareiškėjai, gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

63. Pareiškėjo pateikti duomenys Lietuvos Respublikos institucijų, kitų Europos Sąjungos šalių institucijų, Europos Sąjungos Komisijos, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Europos audito rūmų bus apdoroti elektroniniu būdu ir panaudoti kontrolės tikslais.

64. Pareiškėjai įsipareigoja, Agentūrai pareikalavus, ir jos nustatytais terminais bei tvarka pagal reglamento (EB) Nr. 796/2004 4 straipsnį atstatyti 2005 metų paraiškose deklaruotą daugiamečių (5 metai ir daugiau) ganyklų arba pievų plotą (paraiškos pateikimo metu valdytą nuosavybės, nuomos, panaudos ar kt. pagrindais), taip pat kitą 2005 metais buvusį daugiamečių ganyklų arba pievų plotą, kurį pareiškėjai valdo (nuosavybės, nuomos, panaudos ar kt. pagrindais) tais metais, kuriais taikomas minėtas Agentūros reikalavimas.

65. Pareiškėjai iki 2009 m. gruodžio 31 d. atnaujina savų valdų registracijos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

66. Už šių taisyklių nurodytų įsipareigojimų ir reikalavimų nesilaikymą pareiškėjai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

IX. SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

67. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros priimtais sprendimais ar veiksmais (neveikimu), turi teisę juos apskusti šiame skyriuje nustatyta tvarka.

68. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskusti Agentūros direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

69. Centro konkrečių darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskusti Centro direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

70. Agentūros ir Centro sprendimai arba veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

[illegible]

(fizinio asmens vardas, pavardė arba juridinio asmens teisinė forma ir pavadinimas)

(fizinio asmens kodas arba juridinio asmens kodas)

(savivaldybė – pagal gyvenamąją vietą)

(seniūnija – pagal gyvenamąją vietą)

(kaimas, miestelis ir kt. – pagal gyvenamąją vietą)

(gatvės pavadinimas, namo Nr., buto Nr. – pagal gyvenamąją vietą)

(telefono Nr., el. pašto adresas)

PARAIŠKA GAUTI TIESIOGINES IŠMOKAS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR PASĖLIŲ PLOTUS IR PARAMĄ PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONES „AGRARINĖS APLINKOSAUGOS IŠMOKOS“, „IŠMOKOS ŪKININKAMS VIETOVĖSE, KURIOSE YRA KLIŪČIŲ, IŠSKYRUS KALNUOTAS VIETOVES“, „NATURA 2000 IŠMOKOS IR SU DIREKTYVA 2000/60/EB SUSIJUSIOS IŠMOKOS“, „NATURA 2000 IŠMOKOS“ IR KOMPENSACINES IŠMOKAS UŽ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS 2009 M.

I. BENDRIEJI DUOMENYS

Atsiskaitomosios sąskaitos Nr. | | | | | | | | | | | | | | | | | |

II. DUOMENYS APIE ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR PASĖLIUS*

FIZINIO / JURIDINIO ASMENS VALDOS NR. | |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

Turi būti nurodyti visi žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotai. Detalus pasėlių sąrašas ir jų kodai pateikti paraiškos pildymo taisyklėse. Žemės ūkio naudmenų, pasėlių ir kiti plotai turi būti nurodyti hektarais, dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu.

[illegible]

*** Kai deklaruojamų laukų yra daugiau, pildomi papildomi lapai.**

Papildomų lapų skaičius: _____ lapų (-ai).

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Šioje lentelėje pateikiamos visoje paraiškoje (paraiškos 2 lape bei papildomuose lapuose) nurodytų plotų bendros sumos

Žemės ūkio naudmenų plotai, už kuriuos mokamos tiesioginės išmokos				Plotai, už kuriuos nemokamos tiesioginės išmokos, ha
pasėliai, ha	pluoštiniai linai, ha	kiti laukai, ha	iš viso, ha	
1	2	3	4 (1+2+3)	5

Jei laukai yra skirti sėklininkystei ir moksliniams tyrimams, leidžiama prašyti išmokos pagrindinės ir papildomosios dalies už mažesnius nei 0,1 ha, bet ne mažesnius nei 0,01 ha laukus.	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐
Jeigu išmokų mokėjimo sąlygos dėl mažesnių nei 0,1 ha laukų atitinka, turi būti pažymėta „X“.	

Ar dalyvaujate Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonės „Agrarinė aplinkosauga“ programoje „Kraštovaizdžio tvarkymas“?	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐

Ar pageidaujate, kad Jums būtų suteiktos prisijungimo prie informacinio portalo teisės (prisijungimo vardas ir slaptažodis Jums bus išsiųstas elektroniniu paštu)?	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐

Pastaba. Žinau, kad, jeigu turiu teisę prisijungti prie informacinio portalo (<https://portal.nma.lt>) arba turiu teisę prisijungti naudodamasis internetinės bankininkystės paslaugomis, papildomas prisijungimas man nebus suteiktas.

III. ĮSIPAREIGOJIMAI

Aš, pasirašydamas šią paraišką, pareiškiu, kad:

1. Esu susipažinęs su tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus skyrimo taisyklėmis.
2. Įsipareigoju iki Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo ir kontrolės taisyklėse nustatyto termino atnaujinti valdos registracijos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.
3. Per 10 darbo dienų nuo įvykusio fakto raštu informuoti Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) apie išskirtines aplinkybes, nepriklausančias nuo pareiškėjo valios (*force majeure*), savo kontaktinių duomenų, banko sąskaitos ar kitų su paramos gavimu susijusių duomenų pasikeitimais.
4. Žinau, kad tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus galima prašyti tik už tą naudojamą žemės ūkio naudmenų dalį, kuri 2003 m. birželio 30 d. buvo geros agrarinės būklės, neatsižvelgiant į tai, ar ji minėtą dieną buvo naudojama gamybai, ar ne.
5. Įsipareigoju laikytis Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės žemės ūkio naudmenoms reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 3D-327 (Žin., 2007, Nr. [78-3157](#)) (toliau – GAAB reikalavimai).
6. Įsipareigoju laikytis Valdymo reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 (Žin., 2008, Nr. [9-319](#)).
7. Suteikiu Agentūrai teisę patikrinti pateiktus duomenis ir gauti papildomos informacijos apie mano ūkinę veiklą.
8. Sutinku, kad Agentūra neįspėjusi gali atlikti patikrinimą mano ūkyje.
9. Įsipareigoju parodyti Agentūros darbuotojams savo valdą.
10. Žinau, kad Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų žemės ūkio srityje pažeidimai gali lemti išmokų sumažinimą arba teisės į jas netekimą.
11. Įsipareigoju paraiškoje pateikti teisingus duomenis.
12. Esu informuotas, kad duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
13. Esu informuotas, kad turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

PRIDEDAMA:

1. Žemėlapis (-iai) su pažymėtomis žemės ūkio naudmenų, pasėlių ir kitų plotų ribomis, _____ lapas (-ai).
2. Įgaliojimas*, _____, lapas (-ai).

ĮSIPAREIGOJIMAS. Įsipareigoju nemažinti valdomų daugiamečių ganyklų arba pievų (5 metai ir daugiau) ploto ir, Agentūrai pareikalavus, jos nustatytais terminais bei tvarka atstatyti 2005 metais buvusį daugiamečių ganyklų (pievų) plotą.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

*– Įgaliojimas pateikiamas, kai paraišką pateikia ne valdos valdytojas.

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PARAMOS PRIEMONĘ
„IŠMOKOS ŪKININKAMS VIETOVĖSE, KURIOSE YRA KLIŪČIŲ, IŠSKYRUS KALNUOTAS VIETOVES
(MAŽIAU PALANKIOS ŪKININKAUTI VIETOVĖS)“**

Žemės ūkio valdos dydis mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse turi būti ne mažesnis kaip 1 ha žemės ūkio naudmenų.

Savo parašu patvirtinu, kad:

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis ir įsipareigoju:

1. Ūkininkauti ne mažiau kaip 5 kalendorinius metus nuo pirmos išmokos pagal šią priemonę gavimo.
2. Kiekvienais metais deklaruoti žemės ūkio naudmenas.
3. Laikytis Valdymo reikalavimų.
4. Laikytis GAAB reikalavimų.
5. Žinoti, kad, norėdamas gauti paramą pagal priemonę „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves (mažiau palankios ūkininkauti vietovės)“ už pievas ir ganyklas, konkrečioje valdos dalyje turi atitikti bent vieną iš šių kriterijų:
 - 5.1. gaminti prekinę žemės ūkio produkciją iš pievų ar ganyklų ir pateikti šios produkcijos realizavimo dokumentus, nurodant priemonės „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves (mažiau palankios ūkininkauti vietovės)“ įgyvendinimo taisyklėse, tvirtinamose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu;
 - 5.2. turėti bent 0,2 SG/ha pievose ir ganyklose (SG – sutartinis gyvulys; pagal Ūkinių gyvūnų registre esančius duomenis paraiškos pateikimo metų liepos 1 dieną);
 - 5.3. 1/3 pareiškėjo deklaruotų žemės ūkio naudmenų struktūros turi sudaryti ariama arba beariminė technologija apsėta žemė.
6. Neturėti uždelstų valstybinių mokesčių įsiskolinimų*.
7. Gavęs paramą pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, nedalyvauti priemonėje „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves (mažiau palankios ūkininkauti vietovės)“.
8. Sutikti, kad man pažeidus savo įsipareigojimus būtų taikomos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos.
9. Žinoti, kad Lietuvos Respublikos teisės aktų žemės ūkio srityje pažeidimai gali lemti kompensacinių išmokų už žemės ūkio naudmenų hektarą sumažinimą arba teisės į jas netekimą.
10. Neteisingai apskaičiuotą ir pervestą man į sąskaitą paramos sumą grąžinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.
11. Žinoti, kad paramos gavimo sąlygos gali kisti. Parama bus skirta tik tuo atveju, jei atitiksiu paramos gavimo sąlygas. Pasikeitus paramos gavimo kriterijams privalėsiu pateikti papildomus dokumentus, įrodančius mano tinkamumą gauti paramą. Jei su pakeitimais nesutiksiu, mano prašymu parama gali būti nutraukta, tačiau šiuo atveju aš neturėsiu grąžinti gautos paramos sumos.
12. Paraiškoje pateikti teisingus duomenis.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

* Taikoma tik juridiniams asmenims.

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRIEMONĖS „AGRARINĖS APLINKOSAUGOS IŠMOKOS“
PROGRAMĄ „KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMAS“**

Bendras žemės ūkio naudmenų, pasėlių ir kitas plotas, už kurį mokama kompensacinė išmoka pagal „Ekologinio ūkininkavimo“ ir „Kraštovaizdžio tvarkymo“ programas, negali būti mažesnis nei 1 ha žemės ūkio naudmenų (reikalavimas veiklą vykdyti žemės ūkio naudmenose netaikomas dalyvaujantiems „Kraštovaizdžio tvarkymo programos“ veiklos srityse: „Kraštovaizdžio elementų (gyvatvorių) valdoje tvarkymas“, „Šlapynių tvarkymas“, „Melioracijos griovių tvarkymas“).

Savo parašu patvirtinu, kad:

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis ir įsipareigoju:

1. Dalyvauti šioje programoje ir laikytis apribojimų ne mažiau kaip 5 kalendorinius metus nuo paraiškos pateikimo.
2. Laikytis Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų.
3. Laikytis GAAB reikalavimų.
4. Neturėti uždelstų valstybinių mokesčių įsiskolinimų*.
5. Laikytis kitų Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ įgyvendinimo taisyklių, tvirtinamų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, reikalavimų.
6. Pirmą laiko nutraukęs programos įgyvendinimą (išskyrus 11 punkte numatytus atvejus), sugrąžinti visas man išmokėtas išmokas pagal šią programą.
7. Neteisingai apskaičiuotą ir pervestą man į sąskaitą paramos sumą grąžinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.
8. Gavęs paramą pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, nedalyvauti programoje „Kraštovaizdžio tvarkymas“.
9. Sutikti, kad, man pažeidus savo įsipareigojimus, būtų taikomos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų numatytos sankcijos.
10. Žinoti, kad Lietuvos Respublikos teisės aktų žemės ūkio srityje pažeidimai gali lemti paramos sumažinimą arba teisės į ją netekimą.
11. Žinoti, kad paramos gavimo sąlygos gali kisti. Parama bus skirta tik tuo atveju, jei atitiksiu paramos gavimo sąlygas. Pasikeitus paramos gavimo kriterijoms privalėsiu pateikti papildomus dokumentus, įrodančius mano tinkamumą gauti paramą. Jei su pakeitimais nesutiksiu, mano prašymu parama gali būti nutraukta, tačiau šiuo atveju aš neturėsiu grąžinti gautos paramos sumos.
12. Paraiškoje pateikti teisingus duomenis.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

* Taikoma tik juridiniams asmenims.

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRIEMONĖS „AGRARINĖS APLINKOSAUGOS IŠMOKOS“
PROGRAMĄ „KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMAS“**

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Pasėlio kodas	Sklypo kadastrinis Nr.
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRIEMONĖS „AGRARINĖS APLINKOSAUGOS IŠMOKOS“
PROGRAMĄ „EKOLOGINIS ŪKININKAVIMAS“**

Bendras žemės ūkio naudmenų, pasėlių ar kitas plotas, už kurį mokama kompensacinė išmoka pagal „Ekologinio ūkininkavimo“ ir „Kraštovaizdžio tvarkymo“ programas, negali būti mažesnis nei 1 ha žemės ūkio naudmenų.

Savo parašu patvirtinu, kad:

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis ir įsipareigoju:

1. Dalyvauti šioje programoje ir laikytis apribojimų ne mažiau kaip 5 kalendorinius metus nuo paraiškos pateikimo.
2. Laikytis Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų.
3. Laikytis GAAB reikalavimų.
4. Neturėti uždelstų valstybinių mokesčių įsiskolinimų*.
5. Laikytis kitų Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ įgyvendinimo taisyklių, tvirtinamų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, reikalavimų.
6. Pirma laiko nutraukęs programos įgyvendinimą (išskyrus 12 punkte numatytus atvejus), sugrąžinti visas man išmokėtas išmokas pagal šią priemonę.
7. Neteisingai apskaičiuotą ir pervestą man į sąskaitą paramos sumą grąžinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.
8. Gavęs paramą pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, nedalyvauti programoje „Ekologinis ūkininkavimas“.
9. Sutinku, kad Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų žemės ūkio srityje pažeidimai gali lemti išmokų dydžio sumažinimą arba teisės į jas netekimą.
10. Ekologinio ūkininkavimo programą vykdyti tame pačiame žemės ūkio naudmenų plote, t. y. tuose pačiuose nurodytuose kontrolinių žemės sklypų laukuose.
11. Žinoti, kad paramos gavimo sąlygos gali kisti. Parama bus skirta tik tuo atveju, jei atitiksiu paramos gavimo sąlygas. Pasikeitus paramos gavimo kriterijams privalėsiu pateikti papildomus dokumentus, įrodančius mano tinkamumą gauti paramą. Jei su pakeitimais nesutiksiu, mano prašymu parama gali būti nutraukta, tačiau šiuo atveju aš neturėsiu grąžinti gautos paramos sumos.
12. Paraiškoje pateikti teisingus duomenis.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

* Taikoma tik juridiniams asmenims.

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRIEMONĖS „AGRARINĖS APLINKOSAUGOS IŠMOKOS“
PROGRAMĄ „EKOLOGINIS ŪKININKAVIMAS“**

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Pasėlio kodas	Sklypo kadastrinis Nr.
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRIEMONĖS „AGRARINĖS APLINKOSAUGOS IŠMOKOS“
PROGRAMĄ „RIZIKOS“ VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS GERINIMAS“**

Bendras žemės ūkio naudmenų, pasėlių ar kitas plotas, už kurį mokama kompensacinė išmoka pagal „Ekologinio ūkininkavimo“ ir „Kraštovaizdžio tvarkymo“ programas, negali būti mažesnis nei 1 ha žemės ūkio naudmenų.

Savo parašu patvirtinu, kad:

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis ir įsipareigoju:

1. Dalyvauti šioje programoje ir laikytis apribojimų ne mažiau kaip 5 kalendorinius metus nuo paraiškos pateikimo.
2. Laikytis Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų.
3. Neturėti uždelstų valstybinių mokesčių įsiskolinimų*.
4. Laikytis kitų Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ įgyvendinimo taisyklių, tvirtinamų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, reikalavimų.
5. Pirmą laiką nutraukęs programos įgyvendinimą (išskyrus 10 punkte numatytus atvejus), sugrąžinti visas man išmokėtas išmokas pagal šią priemonę.
6. Neteisingai apskaičiuotą ir pervestą man į sąskaitą paramos sumą grąžinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.
7. Gavęs paramą pagal priemonę „Ankstvyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, nedalyvauti programoje „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“.
8. Sutikti, kad pažeidus savo įsipareigojimus, man būtų taikomos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų numatytos sankcijos.
9. Žinoti, kad Lietuvos Respublikos teisės aktų žemės ūkio srityje pažeidimai gali lemti paramos sumažinimą arba teisės į ją netekimą.
10. Žinoti, kad paramos gavimo sąlygos gali kisti. Parama bus skirta tik tuo atveju, jei atitiksiu paramos gavimo sąlygas. Pasikeitus paramos gavimo kriterijams privalėsiu pateikti papildomus dokumentus, įrodančius mano tinkamumą gauti paramą. Jei su pakeitimais nesutiksiu, mano prašymu parama gali būti nutraukta, tačiau šiuo atveju aš neturėsiu grąžinti gautos paramos sumos.
11. Paraiškoje pateikti teisingus duomenis.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

* Taikoma tik juridiniams asmenims.

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRIEMONĖS „AGRARINĖS APLINKOSAUGOS IŠMOKOS“
PROGRAMĄ „RIZIKOS“ VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS GERINIMAS“**

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Pasėlio kodas	Sklypo kadastrinis Nr.
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PARAMOS PRIEMONĘ
„NATURA 2000 IŠMOKOS IR SU DIREKTYVA 2000/60/EB SUSIJUSIOS IŠMOKOS (PARAMA
NATURA 2000 VIETOVĖSE ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE)“**

Žemės ūkio valda, esanti „Natura 2000“ teritorijose, už kurias mokamos kompensacinės išmokos, turi būti ne mažesnė kaip 1 ha žemės ūkio naudmenų.

Savo parašu patvirtinu, kad:

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis ir įsipareigoju:

1. Laikytis Valdymo reikalavimų.
2. Laikytis GAAB reikalavimų.
3. Neturėti uždelstų valstybinių mokesčių įsiskolinimų*.
4. Neteisingai apskaičiuotą ir pervestą man į sąskaitą paramos sumą grąžinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.
5. Paraiškoje pateikti teisingus duomenis.
6. Gavęs paramą pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, nedalyvauti priemonėje „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos (Natura 2000 išmokos žemės ūkyje)“.
7. Sutikti, kad, man pažeidus savo įsipareigojimus, būtų taikomos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų numatytos sankcijos.
8. Žinoti, kad Lietuvos Respublikos teisės aktų žemės ūkio srityje pažeidimai gali lemti kompensacinių išmokų už žemės ūkio naudmenų hektarą sumažinimą arba teisės į jas netekimą.
9. Žinoti, kad paramos gavimo sąlygos gali kisti. Parama bus skirta tik tuo atveju, jei atitiksiu paramos gavimo sąlygas. Pasikeitus paramos gavimo kriterijams privalėsiu pateikti papildomus dokumentus, įrodančius mano tinkamumą gauti paramą. Jei su pakeitimais nesutiksiu, mano prašymu parama gali būti nutraukta, tačiau šiuo atveju aš neturėsiu grąžinti gautos paramos sumos.
10. Laikytis papildomų apribojimų, nustatytų Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), bei saugomos teritorijos nuostatuose ar tvarkymo plane (Natura 2000 teritorijų, kuriose yra taikomi tokie veiklos apribojimai, sąrašas ir nuorodos į susijusius teisės aktus skelbiami Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos tinklalapyje www.vstt.lt):
 - 10.1. nesusiurti pievų ir ganyklų, nepersėti jų kultūrinėmis žolėmis;
 - 10.2. nesusiurti ar kitaip keisti hidrologinį režimą;
 - 10.3. riboti ganomų gyvulių skaičių 1 ha ganyklos iki 1 SG;
 - 10.4. laikytis šienavimo terminų: šienauti pievas ne anksčiau kaip birželio 15 d., jei konkreti šienavimo pradžios data nėra kitaip nustatyta saugomos teritorijos nuostatuose ar tvarkymo plane;
 - 10.5. nenaudoti trąšų, pesticidų, nekalkinti žemės ūkio naudmenų.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

PRIDEDAMA. Ūkio schema su informacija apie pievų ir ganyklų, hidrologinių objektų išdėstymą bei hidrologines sąlygas, _____ lapas (-ai) **.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

*Taikoma tik juridiniams asmenims.

** Ši schema pridedama, kai paraiška teikiama pirmą kartą. Vėlesniais metais pateikiama šios schemos kopija.

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PARAMOS PRIEMONĘ
„NATURA 2000 IŠMOKOS IR SU DIREKTYVA 2000/60/EB SUSIJUSIOS IŠMOKOS
(PARAMA NATURA 2000 VIETOVĖSE ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE)“**

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Pasėlio kodas	Draudimai ir apribojimai				Saugomos teritorijos pavadinimas
				Nesuarti pievų ir ganyklų, nepersėti jų kultūrinėmis žolėmis	Nesausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą	Riboti ganomų galvijų skaičių ir laikytis nustatytų šienavimo terminų	Nenaudoti trąšų, pesticidų ir nekalkinti žemės ūkio naudmenų	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								
2.								

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PARAMOS PRIEMONĘ
„NATURA 2000 IŠMOKOS (PARAMA NATURA 2000 MIŠKŲ TERITORIJOSE)“**

Miškų valda, esanti „Natura 2000“ teritorijose, už kurias mokamos kompensacinės išmokos, turi būti ne mažesnė kaip 0,5 ha.

Savo parašu patvirtinu, kad:

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis ir įsipareigoju:

1. Laikytis Valdymo reikalavimų.
2. Laikytis GAAB reikalavimų žemės ūkio valdoje.
3. Neturėti uždelstų valstybinių mokesčių įsiskolinimų*.
4. Neteisingai apskaičiuotą ir pervestą man į sąskaitą paramos sumą grąžinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.
5. Paraiškoje pateikti teisingus duomenis.
6. Sutikti, kad, man pažeidus savo įsipareigojimus, būtų taikomos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos.
7. Žinoti, kad Lietuvos Respublikos teisės aktų žemės ūkio srityje pažeidimai gali lemti kompensacinių išmokų už žemės ūkio naudmenų hektarą sumažinimą arba teisės į jas netekimą.
8. Žinoti, kad paramos gavimo sąlygos gali kisti. Parama bus skirta tik tuo atveju, jei atitiksiu paramos gavimo sąlygas. Pasikeitus paramos gavimo kriterijams privalėsiu pateikti papildomus dokumentus, įrodančius mano tinkamumą gauti paramą. Jei su pakeitimais nesutiksiu, mano prašymu parama gali būti nutraukta, tačiau šiuo atveju aš neturėsiu grąžinti gautos paramos sumos.
9. Turėti parengtą ir patvirtintą miško valdos miškotvarkos projektą (arba projektą, pakoreguotą pagal saugomoje teritorijoje nustatytus veiklos apribojimus ir režimą), kuriame nurodyti ūkinės veiklos apribojimai, sklypai ir plotas, kuriame jie taikomi, ir pateikti saugomos teritorijos direkcijos pažymą apie valdoje nustatytus veiklos apribojimus:
 - 9.1. uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus medyne, kuris yra pasiekęs IV miškų grupės miškams taikomą kirtimų amžių (nurodytą Pagrindinių miško kirtimų taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 73 (Žin., 1999, Nr. 29-844; 2004, Nr. 10-284), 6 punkte pateiktoje lentelėje), arba pagrindiniai kirtimai tokiam medyne yra atidėti vėlesniam laikui;
 - 9.2. leidžiami pagrindiniai miško kirtimai, tačiau jie turi būti vykdomi neplynais kirtimais;
 - 9.3. plynose pagrindinių miško kirtimų biržėse turi būti paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;
 - 9.4. sanitariniai kirtimai retinimo amžių (nurodytą Miško ugdymo kirtimų taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 669 (Žin., 2004, Nr. 25-778), 5 punkte pateiktoje 1 lentelėje) pasiekusiuose ir vyresniuose medynuose negali būti iškertami visi džiūstantys ar išdžiūvę medžiai.
10. Žinoti, kad tik tada galiu kreiptis paramos dėl apribojimų, numatytų 9.2 ir 3.3 punktuose, jei retinimai arba kirtimai saugomose teritorijose, atlikti laikantis nustatytų apribojimų, buvo vykdomi po 2004 m. gegužės 1 d.
11. Pažymėti aiškiai vienas nuo kito matomais riboženkliais Natura 2000 miško plotą, už kurį prašoma paramos.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauoti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

PRIDEDAMA. Pažyma, kurioje nurodyta, jog naudojamoje valdoje privaloma laikytis atitinkamų draudimų ar apribojimų, _____ lapas (-ai).

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

*Taikoma tik juridiniams asmenims.

PAREIŠKĖJO, PRETENDUOJANČIO Į KOMPENSACINES IŠMOKAS UŽ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS, ĮSIPAREIGOJIMAI

Žemės ūkio valda, esanti saugomoje teritorijoje, už kurią mokamos kompensacinės išmokos, turi būti ne mažesnė kaip 1 ha žemės ūkio naudmenų.

Savo parašu patvirtinu, kad:

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis, ir įsipareigoju:

1. Laikytis GAAB reikalavimų. Jeigu saugomos teritorijos tvarkymo planuose yra numatyti kiti šienavimo ir ganymo terminai, pareiškėjai turi laikytis tuose planuose nustatytų terminų.
2. Laikytis Valdymo reikalavimų.
3. Neturėti uždelstų valstybinių mokesčių įsiskolinimų*.
4. Neteisingai apskaičiuotą ir pervestą man į sąskaitą paramos sumą grąžinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.
5. Paraiškoje pateikti teisingus duomenis.
6. Gavęs paramą pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, nedalyvauti paramos schemeje „Kompensacijos žemės savininkams ir valdytojams, kurių žemės valdose steigiama nauja saugoma teritorija, keičiamas esamos saugomos teritorijos statusas arba nustatyti veiklos apribojimai realiai sumažina gaunamą naudą arba uždraudžia anksčiau vykdytą veiklą“.
7. Sutikti, kad, man pažeidus savo įsipareigojimus, būtų taikomos Lietuvos Respublikos teisės aktų numatytos sankcijos.
8. Žinoti, kad Lietuvos Respublikos teisės aktų žemės ūkio srityje pažeidimai gali lemti kompensacinių išmokų už žemės ūkio naudmenų hektarą sumažinimą arba teisės į jas netekimą.
9. Žinoti, kad kompensacinės išmokos mokamos žemės savininkams ir valdytojams už žemės ūkio naudmenas saugomose teritorijose, kuriose apribota ar uždrausta tokia veikla:
 - 9.1. pievas ar ganyklas paversti ariamąja žeme arba persėti jas kultūrinėmis žolėmis;
 - 9.2. įrengti sausinimo ar drėkinimo sistemas;
 - 9.3. naudoti trąšas, augalų apsaugos priemones ar kalkinti žemės ūkio naudmenas;
 - 9.4. apribotas vieno hektaro žemės plote ganomų gyvulių skaičius, nustatyti ganymo ar šienavimo terminai.
10. Žinoti, kad kompensacinė išmoka skiriama vadovaujantis 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1535/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje (OL 2007 L 337, p. 35) nuostatomis.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

*Taikoma tik juridiniams asmenims.

**PAREIŠKĖJO, PRETENDUOJANČIO Į KOMPENSACINES IŠMOKAS UŽ SAUGOMŲ
TERITORIJŲ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS, ĮSIPAREIGOJIMAI**

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Pasėlio kodas	Draudimai ir apribojimai				Saugomos teritorijos pavadinimas
				Nepaversti pievų ir ganyklų ariamąją žemę ir nepersėti jų kultūrinėmis žolėmis	Neįrengti sausinio ar drėkinimo sistemų	Riboti 1 ha ganimų galvijų skaičių ir laikytis nustatytų ganymo bei šienavimo terminų	Nenaudoti trąšų, augalų apsaugos priemonių ir nealkinti žemės ūkio naudmenų	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								
2.								

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

**PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PARAMOS SCHEMĄ
„PAGALBA UŽ ENERGETINIUS AUGALUS“**

Bendras deklaruotas plotas, už kurį mokama parama už energetinius augalus, skirtus biokuro gamybai, turi būti ne mažesnis nei 1 ha.

Savo parašu patvirtinu, kad:

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis ir įsipareigoju:

1. Leisti atlikti patikrinimus bei teikti visą su paramos gavimu susijusią informaciją Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra).
2. Sudaryti energetinių augalų auginimo ir supirkimo sutartis su perdirbėju (supirkėju) atskirai pagal kiekvieną augalų rūšį. Atskirai sudaryti sutartis tos pačios augalų rūšies žieminėms ir vasarinėms veislėms.
3. Auginti energetinių augalų, numatytų pagal energetinių augalų auginimo ir supirkimo sutartį su perdirbėju (supirkėju), ir pristatyti visą nuimtą energetinių augalų derlių pirmajam perdirbėjui (supirkėjui).
4. Užtikrinti, kad sutartys būtų sudarytos tokiu metu, kad pirmajam perdirbėjui (supirkėjui) pakaktų laiko pateikti sutarties kopiją Agentūrai iki paraiškų paramai už energetinių augalų auginimą gauti termino pabaigos.
5. Informuoti Agentūrą apie sutarties nutraukimą ar jos sąlygų pakeitimą.
6. Žinoti, kad pareiškėjams, teikiantiems paraišką paramai už trumpos vegetacijos medžių ir krūmų auginimą, pažeidusiems paramos teikimo taisykles, visa parama, išmokėta už trumpos vegetacijos medžius ir krūmus prieš pirmuosius derliaus metus, turi būti grąžinama.
7. Neteisingai apskaičiuotą ir pervestą man į sąskaitą paramos sumą grąžinti Agentūrai.
8. Sutinku, kad Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos žemės ūkio srities teisės aktų pažeidimai gali lemti išmokų dydžio sumažinimą arba teisės į ją netekimą.
9. Bendroje paraiškoje pateikti teisingus duomenis apie energetinių augalų auginimo plotus.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

PAREIŠKĖJO, AUGINANČIO KANAPES, ĮSIPAREIGOJIMAI

Bendras deklaruotas plotas, už kurį mokama parama už kanapių pasėlius, turi būti ne mažesnis nei 1 ha.

Savo parašu patvirtinu, kad :

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis ir įsipareigoju:

1. Laikytis sėjamųjų kanapių auginimo taisyklių, tvirtinamų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, reikalavimų.
2. Leisti atlikti patikrinimus bei nustatyta tvarka teikti visą su paramos gavimu susijusią informaciją Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.
3. Leisti atlikti patikrinimus ir teikti informaciją Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PARAMOS SCHEMĄ „PARAMA UŽ BRAŠKES IR AVIETES, SKIRTAS PERDIRBTI“

Bendras deklaruotas plotas, už kurį mokama parama už braškes ir avietes, skirtas perdirbti, turi būti ne mažesnis nei 0,3 ha.

Savo parašu patvirtinu, kad:

I. Esu išsamiai susipažinęs su paramos teikimo tvarka bei sąlygomis ir įsipareigoju:

1. Leisti atlikti patikrinimus bei teikti visą su paramos gavimu susijusią informaciją Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra):
2. Sudaryti braškių ir (arba) aviečių supirkimo sutartis su patvirtintu pirminiu perdirbėju arba supirkėju.
3. Pristatyti visą iš sutartyje numatyto ploto gautą braškių ir (arba) aviečių derlių (žaliavą) pirmajam perdirbėjui arba supirkėjui.
4. Informuoti Agentūrą apie sutarties nutraukimą ar jos sąlygų pakeitimą.
5. Neteisingai apskaičiuotą ir pervestą man į sąskaitą paramos sumą grąžinti Agentūrai.
6. Sutinku, kad Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos žemės ūkio srities teisės aktų pažeidimai gali lemti išmokų dydžio sumažinimą arba teisės į ją netekimą.
7. Bendroje paraiškoje pateikti teisingus duomenis apie braškių ir (arba) aviečių, auginamų perdirbti, plotus.

II. Esu informuotas, kad:

1. Duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

**PARAIŠKOS GAUTI TIESIOGINES IŠMOKAS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR PASĖLIŲ
PLOTUS IR PARAMĄ PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS
PRIEMONES „AGRARINĖS APLINKOSAUGOS IŠMOKOS“, „IŠMOKOS ŪKININKAMS
VIETOVĖSE, KURIOSE YRA KLIŪČIŲ, IŠSKYRUS KALNUOTAS VIETOVES“, „NATURA 2000
IŠMOKOS IR SU DIREKTYVA 2000/60/EB SUSIJUSIOS IŠMOKOS“, „NATURA 2000 IŠMOKOS“
IR KOMPENSACINES IŠMOKAS UŽ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS
2009 M. PILDYMO INSTRUKCIJA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paraiška gauti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus ir paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“, „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos“, „Natura 2000 išmokos“ ir kompensacines išmokas už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas 2009 m. (toliau – paraiška) pildoma naudojantis kompiuterių programomis. Paraiškos taisymai retušuojant korektoriaus paraiškoje griežtai draudžiami.

2. Simboliams įrašyti skiriamas vienas langelis.

3. Deklaruojamų laukų plotai ir apskaičiuojamos plotų sumos hektarais nurodomi dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu. Vienas deklaruojamas laukas įrašomas paraiškoje tik vieną kartą, nurodant pasėlio kodą pagal šios instrukcijos VII skyriuje pateiktą klasifikatorių.

4. Paraišką pagal pareiškėjo pateiktus duomenis ir vadovaudamasis šia instrukcija užpildo seniūnijos darbuotojas, išskyrus pirmojo paraiškos lapo viršutinėje dalyje esančios lentelės pirmąją dalį, kurią pildo VI Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro darbuotojas (toliau – Centro darbuotojas apskrityje).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, Žin., 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

II. PARAIŠKOS PIRMOJO LAPO VIRŠUTINĖS LENTELĖS PILDYMAS

5. Antrojoje lentelės dalyje seniūnijos darbuotojas, priimdamas paraišką seniūnijoje, tam skirtoje vietoje nurodo savo pareigas, vardą ir pavardę bei pasirašo.

6. Pirmoje lentelės dalyje Centro darbuotojas:

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, Žin., 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

6.1. įregistravęs paraišką sistemoje, įrašo sistemos suteiktą registracijos numerį į tam skirtą vietą;

6.2. atlikęs paraiškos patikrinimą, pažymi dėl paraiškos priimtą sprendimą, išbraukdamas netinkamą žodį „priimtas“ arba „atmestas“ bei įrašo dokumento patikrinimo datą;

6.3. tam skirtoje vietoje nurodo savo pareigas, vardą ir pavardę bei pasirašo.

III. PARAIŠKOS PIRMOJO LAPO, IŠSKYRUS VIRŠUTINĘ LENTELĘ, PILDYMAS

7. Pareiškėjas privalo nurodyti:

7.1. fizinis asmuo – vardą ir pavardę, o juridinis asmuo – juridinio asmens teisinę formą ir pavadinimą;

- 7.2. fizinio asmens arba juridinio asmens kodą;
- 7.3. tikslų adresą pagal gyvenamąją vietą: savivaldybę, seniūniją, kaimą/miestelį, gatvės pavadinimą, namo numerį, buto numerį;
- 7.4. jei turi, telefono numerį bei elektroninio pašto adresą, kuriuo būtų galima susisiekti su pareiškėju;
- 7.5. paraiškos užpildymo datą;
- 7.6. juridinis asmuo – juridinio asmens suteiktą paraiškos numerį.
8. Skyriuje „I. Bendrieji duomenys“ nurodomas valdos numeris, kuris yra suteikiamas Žemės ūkio ir kaimo verslo registre, ir informacija, kur turi būti pervesta apskaičiuota paramos suma – banko pavadinimas ir atsiskaitomosios sąskaitos numeris.

IV. PARAIŠKOS ANTROJO LAPO PILDYMAS

9. Paraiškos antrojo lapo viršutinėje dalyje nurodomas valdos numeris.
10. Lentelėje nurodomi duomenys apie visus pareiškėjo disponuojamus pasėlius, žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus:
- 10.1. pirmoje skiltyje – eilės numeris (jei pildomas papildomas lapas, eilės numeriai tęsimi toliau eilės seka);
- 10.2. antroje skiltyje – kontrolinio žemės sklypo numeris, susidedantis iš vienuolikos simbolių. Įrašomas kontrolinio žemės sklypo numeris turi sutapti su kontrolinio žemės sklypo numeriu, nurodytu žemėlapiu fragmente. Deklaruojant melioracijos griovio plotą, ši skiltis nepildoma;
- 10.3. trečioje skiltyje – lauko numeris kontroliniame žemės sklype. Įrašomas lauko numeris turi sutapti su lauko numeriu, nurodytu žemėlapiu fragmente. Deklaruojant melioracijos griovio plotą, šioje skiltyje įrašomas numeris, kuriuo pažymėtas melioracijos griovys viename iš žemėlapiu fragmentų. Melioracijos grioviai paraiškoje turi būti numeruojami eilės seka;
- 10.4. ketvirtoje skiltyje – atitinkamo lauko pasėlių kodas pagal šioje instrukcijoje pateiktą klasifikatorių (VII skyrius);
- 10.5. penktoje skiltyje – atitinkamo lauko, kuriame auginami klasifikatoriaus II, IV, V, IX grupėje ir XII grupės I pogrupio 161–191 eilutėse nurodyti augalai, plotas hektarais. Klasifikatoriaus IV grupės 84 eilutėje nurodomi lubinų, kurių sėklose yra ne daugiau kaip 5 proc. karčiųjų sėklų, veislių plotai. Klasifikatoriaus II grupės 70 eilutėje nurodomi miežių, skirtų salyklui, plotai nepriklausomai nuo to, ar salykliniai miežiai yra vasariniai, ar žieminiai. Klasifikatoriaus II grupės 82 eilutėje nurodomi pasėlių laukų, sujungtų Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės 2009 m. taisyklių (toliau – Taisyklės) 17 punkte nustatyta tvarka, plotas. Klasifikatoriaus V grupės 88–95 eilutėse nurodomi energetinių augalų, už kuriuos prašoma parama pagal schemą „Pagalba už energetinius augalus“, plotai. Klasifikatoriaus IX grupės augalus leidžiama auginti tik priėmus atitinkamus teisės aktus, nustatančius kanapių auginimo tvarką;
- Punkto pakeitimai:*
Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)
- 10.6. šeštoje skiltyje – atitinkamo lauko, jei jame auginami atitinkamame žemės ūkio ministro įsakyme nustatytų veislių pluoštiniai linai, plotas hektarais;
- 10.7. septintoje skiltyje – atitinkamo lauko, jei jis priskiriamas klasifikatoriaus I, VI, VII, VIII grupėms ir XII grupės I pogrupio 154, 155, 157–160, 192–199 ir 202 eilutėse nurodytiems plotams, plotas hektarais. Klasifikatoriaus I grupės 27–31 eilutėse nurodomi tie verslinių sodų plotai, kurių pomedžiuose laikomas herbicidinis pūdymas, tarpueiliuose juodasis pūdymas arba intensyviai šienaujama veja, nuolat genimi, purškiami nuo ligų ir kenkėjų bei tręšiami. Klasifikatoriaus I grupės 33–37 eilutėse nurodomi intensyviai prižiūrimų verslinių uogynų plotai, kurių pokrūmiuose laikomas herbicidinis pūdymas arba piktžolės išravėtos, tarpueiliuose juodasis pūdymas arba intensyviai šienaujama veja, purškiami nuo ligų ir kenkėjų, tręšiami bei

genimi. Klasifikatoriaus 39 eilutėje „Medelynai“ nurodomi nustatytus reikalavimus atitinkantys plotai vaisinių ir uoginių sodo ar dekoratyvinių augalų sodmenims, skiepūgliams, ūgliams išauginti ir poskiepiams dauginti. Klasifikatoriaus 41 eilutėje „Kiti žemės ūkio augalai“ nurodomi ariamoje žemėje auginamų žemės ūkio augalų, daržų ir daugiamečių augalų (taip pat augalų po stiklu), kaip nustatyta Europos Sąjungos Komisijos statistikos (EUROSTAT) tikslais (2002 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1444/2002), plotai bei laukų, sujungtų Taisyklių 15, 16 ir 18 punktuose nustatyta tvarka, plotas. Klasifikatoriaus VI grupės 96–98 eilutėse nurodomi energetinių augalų, už kuriuos prašoma parama pagal schemą „Pagalba už energetinius augalus“, plotai. Klasifikatoriaus VIII grupės 141, 142 eilutėse nurodomi uogynų, už kuriuos prašoma parama pagal schemą „Parama už braškes ir avietes, skirtas perdirbti“, plotai. Klasifikatoriaus XII grupės 155 eilutėje nurodomi šlapynių plotai, kurie atitinka reikalavimus tiesioginėms išmokoms gauti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

10.8. aštuntoje skiltyje – lauko, priskiriamo X, XI grupėms ir 156, 200, 201 eilutėje įvardytiems plotams, už kurių nemokamos tiesioginės išmokos, plotas hektarais. Klasifikatoriaus X grupės 145 eilutėje „Apaugę plotai“ nurodomi medžiais, krūmais, piktžolėmis (kiečiais, pelynais, usnimis ir kt.) apaugę žemės ūkio naudmenų plotai. Jeigu ariamoje žemėje bei ganyklų arba pievų, taip pat daugiamečių ganyklų arba pievų plotuose auga medžiai ir/ar krūmai, tai tokie plotai turi būti pamatuoti ir į plotą išmokai gauti neįskaitomi ir jie turi būti deklaruojami kaip „Apaugę plotai“. Klasifikatoriaus X grupės 146 eilutėje „Kiti plotai“ nurodomi kiti plotai, už kuriuos nemokamos tiesioginės išmokos (pvz., neatitinkantys Taisyklių 9, 10, 11 punktuose nustatytų reikalavimų), taip pat plotai, už kuriuos pareiškėjas nepageidauja gauti tiesioginių išmokų. Šioje skiltyje taip pat įrašomi klasifikatoriaus XI grupės 153 eilutėje nurodomi plotai, už kuriuos pareiškėjas nori gauti paramą pagal schemą „Pagalba už energetinius augalus“. Klasifikatoriaus XII grupės 156 eilutėje nurodomi šlapynių plotai, kurie neatitinka reikalavimų tiesioginėms išmokoms gauti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

10.9. devintoje skiltyje X ženklų pažymimi laukai, jei pareiškėjas už juos prašo paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programą „Ekologinis ūkininkavimas“;

10.10. dešimtoje skiltyje X ženklų pažymimi laukai, jei pareiškėjas už juos prašo paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos (Parama Natura 2000 vietovėse žemės ūkio paskirties žemėje)“ ir „Natura 2000 išmokos (Parama Natura 2000 miškų teritorijose)“;

10.11. vienuoliktoje ir dvyliktoje skiltyse X ženklų pažymimi tie laukai, už kuriuos pareiškėjas prašo paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“ (vienoje eilutėje galima pažymėti tik vieną iš dviejų skilčių priklausomai nuo to, kokiam nepalankumo lygiui priskirtoje teritorijoje yra deklaruojamas atitinkamas laukas);

10.12. tryliktoje ir keturioliktoje skiltyse X ženklų pažymimi tie laukai, už kuriuos pareiškėjas prašo kompensacinės išmokos už nustatytų apribojimų laikymąsi valstybės ar savivaldybių įsteigtose saugomose teritorijose;

10.13. penkioliktoje skiltyje X ženklų pažymimi tie laukai, kuriuose pareiškėjas deklaruoja genetiškai modifikuotus augalus;

10.14. šešioliktoje–devynioliktoje skiltyse X ženklų pažymimi laukai, nurodant atitinkamo lauko valdymo teisę (pvz., jei laukas yra nuomojamas iš privataus asmens, tuomet reikia X ženklą žymėti aštuonioliktoje skiltyje). Vienoje eilutėje turi būti pažymėta kuri nors viena arba kelios (kai vienas laukas yra naudojamas mišriais pagrindais, pvz., dalis lauko yra nuosava žemė, dalis – nuomojama iš privačių asmenų, tai žemės valdymo teisė X ženklų žymima šešioliktoje ir aštuonioliktoje skiltyse) iš minėtų skilčių;

10.15. lentelės paskutinėje eilutėje įrašomos deklaruojamų laukų plotų sumos, apskaičiuotos pagal kiekvieną stulpelį.

11. Kiekvienas žemės ūkio naudmenų, pasėlių ir kitas laukas ar melioracijos griovys yra nurodomas atskiroje eilutėje.

12. Kiekvieno žemės ūkio naudmenų, pasėlių ir kito lauko ar melioracijos griovio dydis nurodomas viename iš 10.5, 10.6, 10.7, 10.8 punktuose minimų skilčių.

13. Jei žemės ūkio naudmenos, kuriose auginami pasėliai, nurodyti klasifikatoriaus I–IX, XII grupėse (išskyrus 156, 200, 201 eilutėse nurodytus plotus), 2003 m. birželio 30 d. nebuvo geros agrarinės būklės, atitinkami laukų plotai deklaruojami kaip „Kiti plotai“ aštuntoje skiltyje. Tiesioginės išmokos už šiuos pasėlius ar žemės ūkio naudmenas nėra mokamos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

14. Jei pareiškėjas deklaruoja daugiau nei 16 laukų, likusi informacija pateikiama papildomuose lapuose.

15. Papildomi paraiškos lapai pildomi laikantis tų pačių taisyklių.

16. Papildomi lapai turi būti sunumeruoti viršutinėje lapo dalyje.

17. Paraiškos antrasis lapas ir kiekvienas papildomas lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo parašu: nurodomas pareiškėjo vardas, pavardė, pasirašoma, jei pareiškėjas yra juridinis asmuo, papildomai nurodomos juridinio asmens vadovo pareigos.

18. Priedamų papildomų lapų skaičius nurodomas antrojo paraiškos lapo apatinėje dalyje tam skirtoje vietoje.

V. PARAIŠKOS TREČIOJO LAPO PILDYMAS

19. Viršutinėje dalyje esančioje lentelėje nurodomos visoje paraiškoje (paraiškos antrame lape bei papildomuose lapuose) deklaruotų laukų plotų suma hektarais:

19.1. pirmoje skiltyje – laukų, kuriuose auginami pasėliai, nurodyti klasifikatoriaus II, IV, V ir IX grupės ir XII grupės I pogrupio 161–191 eilutėse nurodytų plotų suma hektarais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

19.2. antroje skiltyje – laukų, kuriuose auginami atitinkamame žemės ūkio ministro įsakyme nustatytų veislių pluoštiniai linai, plotų suma hektarais;

19.3. trečioje skiltyje – laukų, kurie yra priskiriami klasifikatoriaus I, VI, VII, VIII grupėms ir XII grupės I pogrupio 154, 155, 157–160, 192–199 ir 202 eilutėse nurodytiems plotams, plotų suma hektarais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

19.4. ketvirtoje skiltyje – 1, 2 ir 3 skiltyse susumuotų plotų suma hektarais;

19.5. penktoje skiltyje – laukų, už kuriuos nemokamos tiesioginės išmokos, plotų suma.

20. Antrojoje lentelėje tuščias langelis pažymimas X tuo atveju, jei pareiškama, kad deklaruoti laukai, mažesni nei 0,1 ha, atitinka išvardytas sąlygas gauti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus 2009 m.

21. Trečiojoje lentelėje tuščias langelis pažymimas X tuo atveju, jei pareiškėjas dalyvauja Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonės „Agrarinė aplinkosauga“ programoje „Kraštovaizdžio tvarkymas“.

22. Ketvirtąjame lentelėje tuščias langelis pažymimas X tuo atveju, jei pareiškėjas pageidauja, kad jam būtų suteiktos prisijungimo prie informacinio portalo teisės. Prisijungimo teisės pareiškėjui suteikiamos bei prisijungimui reikalingi duomenys nurodytu elektroninio pašto adresu išsiunčiami tuo atveju, jei pareiškėjas, pažymėdamas tuščią langelį, patvirtina, kad nesinaudoja internetinės bankininkystės paslaugomis bei neturi kitos galimybės prisijungti prie informacinio portalo.

23. Eilutėje „PRIDEDAMA“ nurodomas pateikiamų žemėlapių fragmentų skaičius. Jei paraišką pateikia ne valdos valdytojas, prie paraiškos yra pridedamas įgaliojimas bei nurodomas įgaliojimo lapų skaičius.

24. Apatinėje dalyje parašu patvirtinama, kad pareiškėjas pateikė teisingus duomenis ir prisiima išvardytus įsipareigojimus: nurodomas pareiškėjo vardas, pavardė, pasirašoma, jei pareiškėjas yra juridinis asmuo, papildomai nurodomos juridinio asmens vadovo pareigos.

VI. PARAIŠKOS NUO KETVIRTOJO IKI AŠTUONIOLIKTOJO LAPŲ PILDYMAS

25. Paraiškos lapai nuo ketvirtąjo iki aštuonioliktojo pildomi:

25.1. Pretenduojantiems gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones:

25.1.1. „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“ – paraiškos ketvirtasis lapas;

25.1.2. „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programos:

25.1.2.1. „Kraštovaizdžio tvarkymas“ – paraiškos penktasis ir šeštasis lapai;

25.1.2.2. „Ekologinis ūkininkavimas“ – paraiškos septintasis ir aštuntasis lapai;

25.1.2.3. „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ – paraiškos devintasis ir dešimtas lapai;

25.1.3. „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos (Parama Natura 2000 vietovėse žemės ūkio paskirties žemėje)“ – paraiškos vienuoliktasis ir dvyliktasis lapai;

25.1.4. „Natura 2000 išmokos (Parama Natura 2000 miškų teritorijose)“ – paraiškos tryliktasis lapas.

25.2. Pretenduojantiems gauti Kompensacines išmokas už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas – paraiškos keturioliktasis ir penkioliktasis lapai.

25.3. Dalyvaujantiems paramos schemoje „Pagalba už energetinius augalus“ – paraiškos šešioliktasis lapas.

25.4. Auginantiems kanapes – paraiškos septynioliktasis lapas.

25.5. Dalyvaujantiems paramos schemoje „Parama už braškes ir avietais, skirtas perdirbti“ – aštuonioliktasis paraiškos lapas.

26. Paraiškos dvyliktąjį lapą „Pareiškėjo įsipareigojimai pagal paramos priemonę „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos (Parama Natura 2000 vietovėse žemės ūkio paskirties žemėje)“ eilutėje „PRIDEDAMA“ nurodomas pateikiamos ūkio schemos su informacija apie pievų ir ganyklų, hidrologinių objektų išdėstymą bei hidrologines sąlygas lapų skaičius. Ši schema pridedama, kai paraiška teikiama pirmą kartą. Vėlesniais metais pateikiama šios schemos kopija. Pareiškėjai, kartu su paraiška teikiantys keturioliktąjį lapą su įsipareigojimais dėl paramos pagal „Natura 2000 išmokos (Parama Natura 2000 miškų teritorijose)“, kartu pateikia pažymą, kurioje nurodyta, jog naudojamoje valdoje privaloma laikytis atitinkamų draudimų ar apribojimų, bei nurodo pridedamų lapų skaičių.

27. Kartu su paraiška teikiant paraiškos lapus su įsipareigojimais pagal bet kurią priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programą („Ekologinis ūkininkavimas“, „Kraštovaizdžio tvarkymas“ bei „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“) užpildoma pridedama lentelė su informacija apie laukus, deklaruotus pagal šias programas:

27.1. pirmoje skiltyje nurodomas eilės numeris;

27.2. antroje skiltyje nurodomas kontrolinio žemės sklypo numeris. Deklaruojant melioracijos griovio plotą, ši skiltis nepildoma;

27.3. trečioje skiltyje nurodomas žemėlapių fragmente įbraižyto lauko numeris. Deklaruojant melioracijos griovio plotą, šioje skiltyje įrašomas numeris, kuriuo pažymėtas melioracijos griovys paraiškos antrajame ar papildomame lape;

27.4. ketvirtoje skiltyje nurodomas pasėlio kodas;

27.5. penktoje skiltyje nurodomas kadastrinis sklypo numeris.

28. Kartu su paraiška teikiant paraiškos lapus su įsipareigojimais pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos (Parama Natura 2000 vietovėse žemės ūkio paskirties žemėje)“ bei pareiškėjo, norinčio gauti Kompensacines išmokas už saugomų teritorijų žemės ūkio naudmenas, įsipareigojimais, paraiškos tryliktajame ir(ar) šešioliktajame lape užpildoma pridedama lentelė:

28.1. pirmoje skiltyje nurodomas eilės numeris;

28.2. antroje skiltyje nurodomas kontrolinio žemės sklypo numeris;

28.3. trečioje skiltyje nurodomas kontroliniame žemės sklype įbraižyto lauko numeris;

28.4. ketvirtoje skiltyje nurodomas pasėlio kodas;

28.5. penktoje, šeštojoje, septintojoje ir aštuntojoje skiltyje priklausomai nuo valdoje taikomų draudimų ar apribojimų X ženklas pažymimas atitinkamoje skiltyje;

28.6. devintojoje skiltyje nurodomas saugomos teritorijos pavadinimas.

29. Kiekvieno pridedamo įsipareigojimų lapo nurodytoje dalyje parašu patvirtinama, kad pareiškėjas pateikė teisingus duomenis ir prisiima išvardytus įsipareigojimus: pasirašoma, nurodomas pareiškėjo vardas, pavardė.

VII. PASĖLIŲ KLASIFIKATORIUS

30. Pildant paraišką, pasėlių kodai surašomi pagal šį klasifikatorių:

Eil. Nr.	DEKLARUOJAMŲ PLOTŲ PAVADINIMAS	KODAS
I GRUPĖ	DAUGIAMETĖS GANYKLOS (PIEVOS), PAŠARINIAI AUGALAI, SODAI IR DARŽOVĖS	
1	Bulvės (išskyrus skirtas perdirbti į krakmolą ir pašarui)	5BU-2
2	Bulvės pašarui	5BU-3
3	Daržovės (atviro grunto, be sėklojų ir pasodų) – gūžiniai kopūstai	5DA-1
4	Daržovės (atviro grunto, be sėklojų ir pasodų) – žiediniai kopūstai	5DA-2
5	Daržovės (atviro grunto, be sėklojų ir pasodų) – kininiai kopūstai	5DA-3
6	Daržovės (atviro grunto, be sėklojų ir pasodų) – burokėliai	5DA-4
7	Daržovės (atviro grunto, be sėklojų ir pasodų) – morkos	5DA-5
8	Daržovės (atviro grunto, be sėklojų ir pasodų) – svogūnai	5DA-6
9	Daržovės (atviro grunto, be sėklojų ir pasodų) – kitos	5DA-7
10	Daržovės (uždaro grunto) – agurkai	5DA-8
11	Daržovės (uždaro grunto) – pomidorai	5DA-9
12	Daržovės (uždaro grunto) – kitos	5DA-10
13	Daržovių sėklojai ir pasodai	5DA-11
14	Gėlės ir dekoratyviniai augalai (uždaro grunto)	5GD-1
15	Pievos, skirtos prekinių žolinių pašarų gamybai	5PP-2
16	Daugiametės ganyklos (pievos) (5 m. ir daugiau)	5DG-1
17	Ganyklos (pievos) (iki 5 m.)	5GP-1
18	Pupos (daržo)	5PU-2

19	Pūdymas (juodasis)	5PD-1
20	Pūdymas (sideracinis)	5PD-2
21	Runkeliai (cukriniai)	5CR-1
22	Šakniavaisiai (pašariniai) (be sėklojų ir pasodų)	5SP-1
23	Šakniavaisiai (pašariniai) (sėklojai ir pasodai)	5SP-2
24	Techniniai augalai (tabakas, apyniai ir kt.)	5TA-1
25	Kmynai	5KM-1
26	Aromatiniai, medicininiai ir prieskoniniai augalai (mėtos, kalendros, medetkos, čiobreliai, ramunėlės, mairūnai, šalavijai, pankoliai, bazilikai, melisos, valerijonai ir kt.)	5AM-1
27	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) obelų sodai	5SD-1
28	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) kriaušių sodai	5SD-2
29	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) slyvų sodai	5SD-3
30	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) vyšnių sodai	5SD-4
31	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) trešnių sodai	5SD-5
32	Kiti sodai (vaismedžiai)	5SD-6
33	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) juodųjų serbentų uogynai	5UO-1
34	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) raudonųjų serbentų uogynai	5UO-2
35	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) braškių uogynai	5UO-3
36	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) aviečių uogynai	5UO-4
37	Versliniai (intensyviai prižiūrimi) aronijų uogynai	5UO-5
38	Kiti uogynai	5UO-6
39	Medelynai	5MD-1
40	Kiti daugiamečiai augalai (pynimui, audimui ir kt.) (karklai, nendrės, meldai, vikšriai ir kiti)	5KD-1
41	Kiti žemės ūkio augalai	5KT-1
42	Svidrės	5SV-1
43	Esparcetai	5EC-1
44	Aliejiniai ridikai	5AR-1
45	Baltosios garstyčios	5BG-1
46	Rudosios garstyčios	5RG-1
47	Beginklės dirsuolės	5BD-1
48	Daugiametės svidrės	5DS-1
49	Facelijos	5FL-1
50	Geltonžiedžiai barkūnai	5GB-1
51	Nendriniai dryžučiai	5ND-1
52	Paprastieji gargždeniai	5PG-1

53	Pieviniai pašiaušėliai	5PP-1
54	Rytiniai ožiaručiai	5RO-1
55	Saradelės	5SR-2
56	Liucernos	5LC-1
57	Lubiniai pašarui	5LU-2
58	Dobilai pašarui	5DB-1
59	Augalai ar jų mišiniai pašarui (išskyrus ganyklas arba pievas, daugiametės ganyklas arba pievas, taip pat pašarinius šakniavaisius ir bulves pašarui)	5PS-1
II GRUPĖ	JAVAI, RAPSAI IR SĖMENINIAI LINAI	
60	Avižos	5AV-1
61	Grikliai	5GR-1
62	Kukurūzai grūdams	5KZ-1
63	Kukurūzai silosui, žaliajam pašarui	5KZ-2
64	Kviečiai (vasariniai)	5KV-1
65	Kviečiai (žieminiai)	5KV-2
66	Kvietrugiai (vasariniai)	5KR-1
67	Kvietrugiai (žieminiai)	5KR-2
68	Sėmeniniai (aliejiniai) linai	5LI-2
69	Sėmeniniai (aliejiniai) linai sėklai	5LI-3
70	Miežiai (salykliniai)	5MI-1
71	Miežiai (vasariniai, nesalykliniai)	5MI-2
72	Miežiai (žieminiai, nesalykliniai)	5MI-3
73	Rugiai	5RU-1
74	Saulėgrąžos	5SA-1
75	Sojų pupelės	5SJ-1
76	Sorgas (grūdinis)	5SO-1
77	Soros	5SR-1
78	Strypinių sėklos (kanarėlių lesalas)	5ST-1
79	Rapsai (vasariniai)	5RA-1
80	Rapsai (žieminiai)	5RA-2
81	Rapsukai	5RA-3
82	Sujungtas laukas, kuriame auginami II grupės pasėliai	JSL-1
III GRUPĖ	LINAI PLUOŠTUI	
83	Linai pluoštui	5LI-1

IV GRUPĖ	BALTYMINIAI AUGALAI	
84	Lubinais (saldieji)	5LU-1
85	Žirniai	5ZI-1
86	Pupos (lauko)	5PU-1
87	Varpinių-baltyminių (žirnių, lauko pupų ir saldžiųjų lubinų)-aliejinių augalų mišiniai (kuriuose baltyminiai augalai yra vyraujantys)	5VA-2
V GRUPĖ	ENERGETINIAI AUGALAI (javai), SKIRTI BIOKURO GAMYBAI	
88	Kviečiai (vasariniai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai	EKV-3
89	Kviečiai (žieminiai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai	EKV-4
90	Kvietrugiai (vasariniai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai	EKR-3
91	Kvietrugiai (žieminiai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai	EKR-4
92	Rapsai (vasariniai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai	ERA-4
93	Rapsai (žieminiai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai	ERA-5
94	Rugiai, kurių grūdai skiriami biokuro gamybai	ERU-2
95	Kukurūzai, kurių žalią masę skirta biokuro gamybai	EKU-1
VI GRUPĖ	ENERGETINIAI AUGALAI (TRUMPOS VEGETACIJOS MEDŽIAI IR KRŪMAI)	
96	Greitai augantys medžiai, skirti biokuro gamybai	EMB-1
97	Cukriniai runkeliai, skirti biokuro gamybai	ECR-1
98	Kiti žemės ūkio augalai, skirti biokuro gamybai	EKT-1
VII GRUPĖ	DAUGIAMETĖS ŽOLĖS SĖKLAI IR PAŠARINIŲ AUGALŲ MIŠINIAI	
99	Bulvės, skirtos perdirbti į krakmolą	5BU-1
100	Varpinių-baltyminių (kitų nei žirnių, lauko pupų ar saldžiųjų lubinų)-aliejinių augalų mišiniai	5VA-1
101	Varpinių-baltyminių (žirnių, lauko pupų ir saldžiųjų lubinų)-aliejinių augalų mišiniai (kuriuose baltyminiai augalai nėra vyraujantys)	5VA-3
102	Varpinių-ankštinių (išskyrus vikius) javų mišiniai	5VA-4
103	Vikiai ir jų mišiniai	5VI-1
104	Kiti varpiniai javai, įskaitant jų mišinius	5KJ-1
105	Pluoštiniai linai sėklai	5SE-1
106	Ruginiai vikiai sėklai	5SE-2
107	Sėjamieji vikiai sėklai	5SE-3
108	Paprastosios šunažolės sėklai	5SE-4
109	Paprastosios smilgos sėklai	5SE-5

110	Baltosios smilgos sėklai	5SE-6
111	Didžiosios smilgos sėklai	5SE-7
112	Šuninės smilgos sėklai	5SE-8
113	Aukštosios avižulės sėklai	5SE-9
114	Tikrieji eraičinai sėklai	5SE-10
115	Raudonieji eraičinai sėklai	5SE-11
116	Nendriniai eraičinai sėklai	5SE-12
117	Aviniai eraičinai sėklai	5SE-13
118	Tarpgentiniai hibridai sėklai	5SE-14
119	Gausiažiedės svidrės sėklai	5SE-15
120	Daugiametės svidrės sėklai	5SE-16
121	Bušo svidrės sėklai	5SE-17
122	Pašariniai motiejukai sėklai	5SE-18
123	Bertolonio motiejukai sėklai	5SE-19
124	Pievinės miglės sėklai	5SE-20
125	Pelkinės miglės sėklai	5SE-21
126	Paprastosios miglės sėklai	5SE-22
127	Gojinės miglės sėklai	5SE-23
128	Raudonieji dobilai sėklai	5SE-24
129	Baltieji dobilai sėklai	5SE-25
130	Rausvieji dobilai sėklai	5SE-26
131	Egiptiniai dobilai sėklai	5SE-27
132	Purpuriniai dobilai sėklai	5SE-28
133	Persiniai dobilai sėklai	5SE-29
134	Mėlynžiedės liucernos sėklai	5SE-30
135	Apyninės liucernos sėklai	5SE-31
136	Vainikinės kirvenės sėklai	5SE-32
137	Sėjamieji esparcetai sėklai	5SE-33
138	Sujungtas laukas, kuriame auginami VII grupės augalai	5SL-1
139	Raženiai (dvispalviai)	5RZ-1
140	Lęšiai	5LE-1
VIII GRUPĖ	UOGOS, SKIRTOS PERDIRBTI	
141	Braškių uogynai (uogos skirtos perdirbti)	PUO-3
142	Aviečių uogynai (uogos skirtos perdirbti)	PUO-4

IX GRUPĖ	KANAPĖS	
143	Sėjamoji kanapė sėklai	SKN-1
144	Sėjamoji kanapė pluoštui	SKN-2
X GRUPĖ	PLOTAI, UŽ KURIUOS NEMOKAMOS TIESIOGINĖS IŠMOKOS	
145	Apaugę plotai	5AP-1
146	Kiti plotai	5KP-1
147	Gėlės ir dekoratyviniai augalai (versliniai)	5GD-2
148	Grybai	5GB-2
149	Uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus medyne, kuris yra pasiekęs IV miškų grupės miškams taikomą kirtimų amžių, arba pagrindiniai kirtimai yra atidėti vėlesniam laikui	5MS-1
150	Leidžiami pagrindiniai miško kirtimai, tačiau jie turi būti vykdomi atvejinais kirtimais	5MS-2
151	Plynose pagrindinių miško kirtimų biržėse turi būti paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių	5MS-3
152	Sanitariniais kirtimais retinimo amžių pasiekusiuose ir vyresniuose medynuose negali būti iškertami visi džiūstantys ar išdžiuvę medžiai	5MS-4
XI GRUPĖ	ENERGETINIAI AUGALAI, UŽ KURIUOS NEMOKAMOS TIESIOGINĖS IŠMOKOS	
153	Kiti augalai, skirti energetiniams ir pramoniniams tikslams (drambliažolė, rūgtys ir kt.)	EEP-1
XII GRUPĖ	DEKARUOJAMI PLOTAI PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „AGRARINĖS APLINKOSAUGOS IŠMOKOS“ PROGRAMŲ „KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMAS“ IR „RIZIKOS“ VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS GERINIMAS“	
I Pogrupis	PROGRAMA „KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMAS“	
I Veiklos sritis	„Natūralių ir pusiau natūralių pievų tvarkymas“	
154	Natūralių ir pusiau natūralių pievų tvarkymas	5PT-1
II Veiklos sritis	„Šlapynių tvarkymas“	
155	Šlapynių tvarkymas (plotai, už kuriuos mokamos tiesioginės išmokos)	5PT-2
156	Šlapynių tvarkymas (plotai, už kuriuos nemokamos tiesioginės išmokos)	5PT-3
III Veiklos sritis	„Vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos tvarkymas pievose“	
157	Vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos tvarkymas pievose (privaloma juosta)	5PT-5
158	Vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos tvarkymas pievose (papildomai įrengta	5PT-6

	juosta)	
IV Veiklos sritis	„Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamoje žemėje“	
159	Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamoje žemėje	5PT-7
V Veiklos sritis	„Ražienų laukai per žiemą“	
Daugiamečių ganyklų (pievų), pašarinių augalų, sodų ir daržovių plotai, už kuriuos mokamos kompensacinės išmokos pagal veiklos sritį „Ražienų laukai per žiemą“		
160	Lubinais pašarui ir jų ražienos	RLU-2
Javų, rapsų ir sėmeninių linų plotai, už kuriuos mokamos kompensacinės išmokos pagal veiklos sritį „Ražienų laukai per žiemą“		
161	Avižos ir jų ražienos	RAV-1
162	Grikliai ir jų ražienos	RGR-1
163	Kviečiai (vasariniai) ir jų ražienos	RKV-1
164	Kviečiai (žieminiai) ir jų ražienos	RKV-2
165	Kvietrugiai (vasariniai) ir jų ražienos	RKR-1
166	Kvietrugiai (žieminiai) ir jų ražienos	RKR-2
167	Miežiai (salykliniai) ir jų ražienos	RMI-1
168	Miežiai (vasariniai, nesalykliniai) ir jų ražienos	RMI-2
169	Miežiai (žieminiai, nesalykliniai) ir jų ražienos	RMI-3
170	Rugiai ir jų ražienos	RRU-1
171	Sojų pupelės ir jų ražienos	RSJ-1
172	Sorgas (grūdinis) ir jo ražienos	RSO-1
173	Soros ir jų ražienos	RSR-1
174	Strypainių sėklos (kanarėlių lesalas) ir jų ražienos	RST-1
175	Rapsai (vasariniai) ir jų ražienos	RRA-1
176	Rapsai (žieminiai) ir jų ražienos	RRA-2
177	Rapsukai ir jų ražienos	RRA-3
178	Kukurūzai grūdams ir jų ražienos	RKZ-1
179	Kukurūzai silosui ir žaliajam pašarui ir jų ražienos	RKZ-2
Baltymingų augalų plotai, už kuriuos mokamos kompensacinės išmokos pagal veiklos sritį „Ražienų laukai per žiemą“		
180	Lubinais (saldieji) ir jų ražienos	RLU-1
181	Žirniai ir jų ražienos	RZI-1
182	Pupos (lauko) ir jų ražienos	RPU-1

183	Varpinių-baltyminių (žirnių, lauko pupų ir saldžiųjų lubinų)-aliejinių augalų mišiniai (kuriuose baltyminiai augalai yra vyraujantys) ir jų ražienos	RVA-2
Energetinių augalų plotai, už kuriuos mokamos kompensacinės išmokos pagal veiklos sritį „Ražienų laukai per žiemą“		
184	Kviečiai (vasariniai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai, ir jų ražienos	REKV-3
185	Kviečiai (žieminiai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai, ir jų ražienos	REKV-4
186	Kvietrugiai (vasariniai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai, ir jų ražienos	REKR-3
187	Kvietrugiai (žieminiai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai, ir jų ražienos	REKR-4
188	Rapsai (vasariniai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai, ir jų ražienos	RERA-4
189	Rapsai (žieminiai), kurių grūdai skiriami biokuro gamybai, ir jų ražienos	RERA-5
190	Rugiai, kurių grūdai skiriami biokuro gamybai, ir jų ražienos	RERU-2
191	Kukurūzai, kurių žalioji masė skirta biokuro gamybai	REKU-1
Daugiamečių žolių plotai, už kuriuos mokamos kompensacinės išmokos pagal veiklos sritį „Ražienų laukai per žiemą“		
192	Varpinių-baltyminių (kitų nei žirnių, lauko pupų ar saldžiųjų lubinų)-aliejinių augalų mišiniai ir jų ražienos	RVA-1
193	Varpinių-baltyminių (žirnių, lauko pupų ir saldžiųjų lubinų)-aliejinių augalų mišiniai (kuriuose baltyminiai augalai nėra vyraujantys) ir jų ražienos	RVA-3
194	Varpinių-ankštinių (išskyrus vikius) javų mišiniai ir jų ražienos	RVA-4
195	Vikiai ir jų mišiniai ir jų ražienos	RVI-1
196	Kiti varpiniai javai, įskaitant jų mišinius ir jų ražienos	RKJ-1
197	Ruginiai vikiai sėklai ir jų ražienos	RSE-2
198	Sėjamieji vikiai sėklai ir jų ražienos	RSE-3
VI Veiklos sritis	„Medingųjų augalų juostos ar laukai ariamoje žemėje“	
199	Medingųjų augalų juostos ar laukai ariamoje žemėje	5PT-8
VII Veiklos sritis	„Kraštovaizdžio elementų (gyvatvorių) valdoje tvarkymas“	
200	Kraštovaizdžio elementų (gyvatvorių) valdoje tvarkymas (plotai, už kuriuos nemokamos tiesioginės išmokos)	5PT-9
VIII Veiklos sritis	„Melioracijos griovių tvarkymas“	
201	Melioracijos griovių tvarkymas (plotai, už kuriuos nemokamos tiesioginės išmokos)	5PT-10
II Pogrupis	PROGRAMA „RIZIKOS“ VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS GERINIMAS	
202	Programa „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas	5RV-1

VIII. Paraiškos pildymo suderinamumas

31. Pareiškėjas, dalyvaudamas Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonėse už tą patį lauką gali gauti paramą tik pagal tas priemones, kurias pažymėtos „+“ ženklų pagal šią lentelę:

Pastraipos pakeitimai:

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, Žin., 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

[illegible]

8	+	+						x											
9	+	+							x										
10	+	+								x									
11	+	+	+								x						+	+	
12	+	+	+									x					+		
13													x						
14														x					
15	+	+													x				
16	+	+	+													x	+		+
17	+	+									+	+				+	x	+	+
18	+	+	+								+						+	x	
19	+	+	+													+	+		x

(paraiškų priėmimo registrą sudarančios įstaigos pavadinimas)

[illegible]

Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir
pasėlių plotus administravimo bei kontrolės
2009 m. taisyklių
4 priedas

(dokumentų priėmimo registrą sudarančios įstaigos pavadinimas)

[illegible]

PARAIŠKŲ (DOKUMENTŲ) PRIĖMIMO REGISTRŲ PILDymo INSTRUKCIJA

1. Paraiškų (dokumentų) priėmimo registrai (toliau – registrai) pildomi kiekvienoje savivaldybėje (seniūnijoje), kurioje priimamos paraiškos gauti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus 2009 m.

2. Registrai pildomi tuo atveju, kai subjektas pateikia dokumentus, reikalingus išmokoms administruoti.
3. Registrų lapai įrašomi ir numeruojami eilės tvarka.
4. Registrų viršutinėje dalyje turi būti įrašomas registrą sudarančios įstaigos pavadinimas.
5. Lentelės pirmoje skiltyje įrašomas eilės numeris.
6. Antroje skiltyje įrašoma paraiškos (dokumento) pateikimo data.
7. Trečioje skiltyje išvardijami pateikiamos paraiškos (dokumento) priedai (jei jie pateikiami).
8. Ketvirtoje skiltyje įrašomas bendras pateikiamų lapų skaičius.
9. Penktoje skiltyje įrašomas paraišką (dokumentą) pateikusio subjekto valdos numeris.
10. Šeštoje skiltyje įrašomas paraišką (dokumentą) pateikusio subjekto asmens kodas (jei subjektas yra fizinis asmuo) arba įmonės kodas (jei subjektas yra juridinis asmuo).
11. Septintoje skiltyje įrašomas paraišką (dokumentą) pateikusio subjekto vardas ir pavardė (jei subjektas yra fizinis asmuo) arba įmonės teisinė forma ir pavadinimas (jei subjektas yra juridinis asmuo).
12. Aštuntoje skiltyje pasirašo paraišką (dokumentą) pateikęs subjektas.
13. Devintoje skiltyje įrašomos paraišką (dokumentą) priėmusio darbuotojo pareigos, vardas, pavardė.
14. Dešimtoje skiltyje pasirašo paraišką (dokumentą) priėmęs darbuotojas.
15. Vienuoliktoje skiltyje įrašomos pastabos dėl pateiktos paraiškos (dokumento).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-288](#), 2009-04-28, Žin., 2009, Nr. 50-2023 (2009-05-05)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2009 M. KOVO 20 D. ĮSAKYMO NR. 3D-188 "DĖL TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR PASĖLIŲ PLOTUS ADMINISTRAVIMO BEI KONTROLĖS 2009 M. TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-446](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 73-3788 (2012-06-28)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2009 M. KOVO 20 D. ĮSAKYMO NR. 3D-188 "DĖL TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR PASĖLIŲ PLOTUS ADMINISTRAVIMO BEI KONTROLĖS 2009 M. TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Šis įsakymas įsigalioja 2012 m. liepos 1 dieną.

*** Pabaiga ***

Redagavo Vyriausioji specialistė Laimutė Aleksejevienė (2012-07-16)

Tel. (8 5) 239 1056